

DOMOLJUB

Ishaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogama:
„Naš kmečki dom“ in „Naša gospodinja“.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Šaročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 22.

V Ljubljani, dne 28. maja 1914.

Leto XXVII.

Ob otvoritvi belokranjske železnice.

Zadnji ponedeljek zjutraj je odšel slavnostni vlak iz Ljubljane. Malo nad pet ur kasneje pa je zabrlizgal v Metliki. Zapuščena Belokrajina je zdaj zvezana z drugo deželno in s svetom, Belokranjska železnica je dovršena in kmalu bo tudi zvezana s Karlovcem in z Dalmacijo. Bilo je boja in truda, preden je država preskrbela potrebne milijone kron za to delo. Nasprotoval je Madjar z vsemi silami in samo s silo se je dal ukloniti. Na sever, v Nemčijo, more le po avstrijski progi na Oderberg; kakor oči v glavi potrebuje najmanj še enega tira za svojo trgovino na ti krogi. Leta 1907. se je sklepala pogodba naše države z Ogrsko. In tu so zastavili naši poslanci vso svojo moč. Rekli so: Če se ne zgradi belokranjska železnica in nje-vo nadaljevanje v Dalmacijo, ne dobi pogodba z Ogrsko naših glasov. Naša vlada je to razumela in je pritisnila na Madjare. Dejala jim je: Vaše zahteve po novem tiru na Oderberg ne izpolnimo, dokler se ne vdaste. To je pomagalo in danes je belokranjska železnica že zgrajena in zveza z Dalmacijo popolnoma zagotovljena. Par sto milijonov državnega denarja je po ti poti prišlo za ljudske potrebe, v korist slovenskemu in hrvatskemu ljudstvu, v neizmeren dobiček zlasti naši deželi.

Poleg Madjara je pa nagajal tudi domači liberalci. Metal je polena pod noge naši stranki, hujskal revno belokranjsko ljudstvo, lagal in klevetal, da železnice nikoli ne bo, da naša stranka samo slepi ljudi, jim meče pesek v oči in jih prodaja in izdaja. Zdaj gre železni konj v zapuščeno Belokrajino, odpira promet, prinaša novo dobo; milijoni so še za časa dela ostali v deželi; ko se zgradi cela proga do Dalmacije, bo to vir napredku in blagosta-

nju. Zavoljo Črnomlja, ki je imel po prvotnem načrtu ostati osamljen, zvezan samo z lokalno progo iz Metlike, je bilo preprirov in nezadovoljnosti vse polno. Naša stranka je posegla vmes in edino nji se je zahvaliti, da se je ta reč srečno rešila. Liberalci je tudi tu samo hujskal in lagal grdo, kakor le on zna, nesramno, kakor se mu spodobi. Bil je čas — dvojne volitve so to pokazale — ko se je velik del belokranjskega ljudstva v svoji zapuščenosti dal vjeti liberalnim lažem in obrekovanjem in je oddajal svoje glasove v velikem številu za liberalce. Resnica, ki jo je takorekoč lahko otipal pred seboj, ga je pa kmalu izmodrila, luščine so mu padle z oči in vrnil se je Belokrajinec v ogromni večini nazaj v svojo stranko, ki dela zanj in za blagor vse slovenske domovine.

V torek teden so bile volitve za državni zbor na Notranjskem. Vipavska dolina je pokazala topot tisto lice, kakor svoj čas Belokrajina. Pozabila je na Goče, na mučeništva, ki so jih prestajali naši možje po Vipavskem in po raznih krajih Notranjske vsled liberalnega nesramnega nasilstva, pozabila je na oderuške magnate, ki so jo drli v gospodarskem oziru in z vsemi silami zavirali ljudstvo, ki si je poizkušalo pomagati s svojimi močmi, pozabila na vse ogromno delo, ki ga je zvršila slovenska ljudska misel tam doli, pozabila na neumornega svojega poslanca dr. Žitnika, kateri je vse svoje moči tvegval za svoj volilni okraj, in ki je z našo stranko in v nji kot brat, kot oče skrbel zanj in v tem svojem delu izrabil svoje orjaške telesne in duševne sile in legel do smrti utrujen v prerani grob. Več stotin mož, ki vedo za Goče in Knežak, ki so na svoji koži čutili samopašne in oderuške magnate, ki bi morali poznati našo stranko in njeno delo, je oddalo zdaj liberalcu svoje glasove.

Naj gredo vprašat zapuščenega Belokrajince, kaj to pomeni in naj se gredo zdaj k njemu učiti! Nekaj osebnih, krajevnih

sporov je odprlo njihova ušesa liberalnim lažem o deželnem gospodarstvu in padli so. Pozabili so, da je pred vsem po prizadevanju naše stranke padla laška klavzula, pozabili so, da je kmetu vkljub strašni denarni krizi naše posojilništvo ohranilo po ceni kredit, prezrli, da urejene deželne finance pomenjajo za vse gospodarstvo v deželi neizrekljivo korist in poslušali tiste ljudi, kateri so proti ureditvi deželnih financ in novim nakladam kričali, da se ozi- ra naša večina samo na kmeta, ko so jim zdaj lagali, da gre samo proti kmetu. Laž se je sama snedla v Belokrajini, ki danes ponosno obnavlja svojo zvestobo Slovenski Ljudski Stranki; snedla se bo tudi na Vipavskem.

Ne smemo pa ob teh dogodkih zamolčati trde, toda tolikrat preizkušene resnice, kako silno težka je butara tistih, kateri v javnosti delujejo v ljudski blagor. Svojo kožo nosijo na trg; izpostavljeni so vednim napadom; sovražnik meče nanje neprestano blato in gnoj; ljudje, za katere gre, ki bi imeli držati z njimi in jih braniti, so pa često kakor prah, ki ga veter pometa zdaj sem, zdaj tja. Ne vsi, ne večina, hvala Bogu, toda kolikor jih je, jih je preveč, da ne bi poštenega človeka srce zabolelo. Volitev v deželni zbor v radoljskem okraju, boj proti poslancu Pibru, ki je ob njem ravno ta okraj gospodarsko vzrastel, pa zdaj Vipavska dolina, — to so črne pege na značaju ljudstva, ki sicer niso še nevarne, ki so pa žalostne nad vso mero.

Izučiti bi se dali taki omahljivci pač naenkrat s tem, da bi se liberalcem dala večina in vlada vsaj za eno leto. To bi jih mahoma zmordilo. A zatrdno smo prepričani, da se bodo izučili tudi po drugi poti. Oči naj odpro in pogledajo velikopotezno politiko naše stranke, ki se bori za svobodno veliko slovensko hrvatsko domovino, ki dviga ugled našega ljudstva, ki odpira pota njegovemu napredku na vseh straneh. Belokranjska železnica je samo

eno kolesce v veliki verigi njenih dejanj. Nikogar ni, ki bi se nje ne veselil in zato bi tudi ne smelo biti nobenega poštenjaka na naših tleh, ki bi obenem ne bil vesel S. L. S., in ne bi s ponosom delal in se boril v njenih vrstah.

Političen pregled

NAŠI POSLANCI V DELEGACIJAH.

Pretekli teden sta govorila v Budimpešti v delegacijah slovenska poslanka dr. Šusteršič in dr. Korošec. Dr. Šusteršič je opozarjal na veliko nevarnost, ki nam preti od Italije, ker nas Lahli naravnost sovražijo in komaj čakajo, da nas napadejo. Od takih zaveznikov stran! Iščimo si boljših! Dr. Korošec je pa govoril o tem, kako naj vlada dela na to, da bodo avstrijski Slovani v Avstriji zadovoljni. Oba sta se tudi zelo odločno potegnila za koroške Slovence, ki jih Nemci na nezaslišan in škandalozen način pregajanjajo.

SLOVENCİ NA KOROŠKEM VSTAJAJO.

Predpreteklo nedeljo je bil v Šmihelu nad Pliberkom na Koroškem velik tabor koroških Slovencev, katerega se je udeležilo 4000 ljudi. Na taboru so govorili koroški, štajerski in kranjski poslanci. Med njimi: dr. Brejc, dr. Krek, Grafenauer, Demšar, Pišek itd. Na shodu je vladalo veliko navdušenje. Slovenci so sklenili, da hočejo svoje pravice, naj pride, kar hoče.

SMRT AVSTRIJSKIH POLITIKOV.

Na Češkem je umrl bivši minister dr. Pacak. Zanimivo je, da je bil 3 leta zaprt zaradi nekega govora in je sedel v ječi od leta 1868. do 1871. Za Čehe je zelo veliko storil, za kar mu bodo vedno hvaležni. — Na Ogrskem je pa umrl znani Franc Košut, vodja ogrske stranke, ki je delala na to, da se Ogrri ločijo od Avstrije.

REVOLUCIJA V ALBANIJI.

Odkar pozna svet Albanec, so bili vedno enaki. Puška, punt, svobodno življenje, brez davkov, brez oblasti, na to je Albanec vajen in zato bo minulo še veliko let, preden se bo ta neukročeni narod navadil na red in miroljubno življenje.

To sodbo o Albancih potrjujejo vesti, ki prihajajo iz Albanije in poročajo o revoluciji, ki so jo začeli mohamedanski kmetje v Albaniji, tako da je moral njih knez bežati pred njimi.

Stvar se je zgodila tako-le:

Mohamedanski Albanci kneza Wieda na albanskem prestolu nič kaj radi ne vidijo, ker je kristjan. Da bi kristjan Turkom vladal, kdaj se je to že slišalo! Vojni minister albanski, Essad paša, je vedel za to razpotoženje turških Albanecv in je začel pripravljati čisto na tihem punt med Albanci. Nameraval je pregnati albanskega kneza,

svojega gospoda in se sam polastiti prestola.

To je knez Wied zvedel po svojih zaupnikih, poklical dne 18. maja Essad pašo k sebi in mu rekel, naj odloži vojno ministrstvo. Essad paša je odstopil. Drugi dan se je pa premislil, pomnožil svojo telesno stražo na 80 mož. Knez Wied je poslal k Essad paši nizozemske častnike, ki so zahtevali od njega, naj takoj svojo telesno stražo razoroži, drugače bodo rabili silo.

Essad paša prijet in odpeljan v Italijo.

Essad paša je ukazal svoji straži, namesto da odloži orožje, streljati. In tako se je razvil med orožniki kneza Wieda in telesno stražo boj. Obenem so se izkrcali iz vojnih ladij avstrijski in laški mornarji s topovi in začeli streljati proti polači Essad paše. Ko je ta videl, da je vsak boj brezuspešen, se je podal. Orožniki so prijeli njega, njegovo ženo in njegove služabnike, jih odpeljali na avstrijsko bojno ladjo Szigetvar, odkoder so ga spustili, da je odšel v Neapelj na Laško. Prej pa je moral obljubiti, da ne pride nikoli več v Albanijo in se za Albance tudi več brigal ne bo.

Albanski knez beži.

Ko so pristaši Essad paše zvedeli, kaj se je z njim zgodilo, so se zbrali skupaj in korakali proti Draču, glavnemu mestu in prestolici kneza Wieda. Dne 23. maja, preteklo soboto, so prišli že do Drača. Vseh skupaj jih je 15.000. Obleženi so civilno, s seboj pa so imeli strojne puške, topove in navadne puške.

Knez je poslal nasproti njim par sto katoliških Malisorov, svoje orožnike in častnike. Častnike in orožnike so vstaši ujeli, Malisori so pa zbežali na laške in avstrijske ladje. Ko je knez videl, da je brez moči in da je Drač popolnoma brez brambe, je na prigovarjanje avstrijskega in laškega poveljnika ušel s celo svojo družino na ladjo in tam čakal, kaj se bo zgodilo.

Med tem je zasedlo mesto 600 avstrijskih in laških mornarjev in zavarovalo vse tuje hiše in knežji dvorec. Vsi tuji v Draču so ušli na ladje, bojne ladje so pa pripravile kanone, da začno mesto obstreljevati, če ga vstaši vzamejo.

Knez zopet v Draču.

Ko so videli vstaši, da se gre za resne stvari, so stopili s knezom v pogajanja. Prišli so namreč k njim poslanci kneza in tem so naročili sledeče:

1. S knezom bodo govorili sami. 2. Knez mora nazaj v Drač in njih pogoje sprejeti. 3. Proti njim ne sme rabiti nobenega orožja več. Če teh pogojev ne sprejme, bodo vse ujetnike pomorili.

Knez se je nato udal, se vrnil zopet v Drač in začel z vstaši pogajanja. Kako se bo vse končalo, se še danes ne ve. Vstaši baje zahtevajo, naj knez odstopi in naj se vrne Essad paša nazaj.

Dom in svet.

Romarski vlak na Trsat pri Reki, ki ga priredi šentpeterska Marijina kongregacija v Ljubljani, pojde v nedeljo, dne 21. junija 1914, in sicer po izpremenjenem voznem redu: Odhod iz Ljubljane ob 2. uri 30 minut zjutraj; prihod na Reko ob 6. uri zjutraj. Odhod z Reke ob 4. uri 30 minut popoldne; prihod v Ljubljano ob 9. uri 30 minut zvečer. — Vožnja stane iz Ljubljane na Reko in nazaj: za II. razred 10 kron, za III. razred 7 kron. Vlak bo obstal na postajah: Brezovica, Borovnica in Verd po 2 minuti, da bodo mogli udeleženci vstopiti, oziroma izstopiti. — Nazaj grede bo vlak na postaji Opatija — Matulje 30 minut obstal za vstop tistih, kateri si bodo Opatijo ogledali. — Vozni listki se dobijo v župnišću pri Sv. Petru v Ljubljani ob uradnih urah, pri gospodu Podboju poleg šentpeterske cerkve, pri gospodu Orehek v Novem Udmatu in pri g. Ojstriš na Poljanski cesti. — K obilni udeležbi se vljudno vabijo romarji in romarice iz Ljubljane in z dežele, ker je zveza vlakov zelo primerna za vožnjo iz Ljubljane. — Prosi se, naj bi se udeleženci prigrasili kmalu, da se more številno ob pravem času naznaniti pri železnici. Zadnji čas je 14 dni pred odhodom. — Vodstvo.

V Zatičino pohite v nedeljo, dne 7. junija, ljubljanski in okoliški krščanski možje in mladeniči. Odhod z južnega kolodvora ob 8. zjutraj. Oglasiti se je najkasneje do Binkoštnega torka pri upravi »Slovenca« ali pa v domačem društvu. Možje in mladeniči, zganimo se in pokažimo pred svetom svoje krščanstvo!

Poletni vozni red s koledarjem prejmo brezplačno vsi, ki se do konca junija naroče na dnevnik »Slovenec«. Mesečna naročnina znaša po pošti 2 K 20 vin.

«Glavna posojilnica». Likvidacijskemu odboru še manjka nekaj izjav upnikov »Glavne« glede 30odstotne poravnave. Ker se bo dne 1. julija t. l. pričelo z izplačevanjem dogovorjene kvote, se oni upniki (vlagatelji), ki doslej še niso podpisali tozadevne izjave, nujno prosijo, da to čimprej store in z zavlačevanjem ne otežujejo dela likvidacijskega odbora. — »Kreditna zadruga«. Vnovič in zadnjič se pozivljajo oni zadržniki »Glavne«, ki se doslej vzlic večkratni urgenci še niso odzvali k vplačilu predpisanega prispevka. Najpozneje do 1. junija t. l. se morajo zglasti v društveni pisarni, če nočejo biti izpostavljeni vse svoje življenje groznim posledicam neomejenega jamstva.

Poslanca Stapinskega hoteli obesiti. Politični nasprotniki poljskega poslanca Stapinskega so ga na nekem shodu napadli, ga krvavo pretepli in vlekli na polje, da ga obesijo. Le svojim pristašem se ima zahvaliti, da so ga iztrgali iz rok sovražnikov in v zadnjem trenutku rešili.

Nesreče. Utonil je na praznik Vnebohoda v Senožeah v pivovarniškem bazarju Jožef Peče, trgovski vajenec pri gospodu A. Zadniku. Šel se je vroč kopat v tri metre globok bajer, prijel ga je krč in bi bil kmalu še drugega potegnil v globočino, ki ga je skušal rešiti. Doma je bil v Zatičini na Dolenskem. Bil je prav prikupljiv dečko, star šele 16 let. — Iz Gorice: Pretekli teden je med nevihtu pri Soči pri tovarni Moser strela ubila 43 let starega Jožefa Batiča iz Sfračec, ko je vozil gramoz. — Iz Škedenja pri Trstu. V škedenjskih plavžih se je zgodila grozna nesreča. Težak 34letni Anton Petrič je pri neki peči nakladal na dvigalo premog. Zvrnil je voziček premoga na dvigalno ploščo. Pri tem je stopil v trenotku, ko se je dvigalo že začelo dvigati, na stran. Dvigalo ga je prijel in neslo s seboj nad deset metrov visoko. Od tu je padel Petrič na tla, kjer je nezavesten obležal. Inspekcijski zdravnik rešilne postaje je bil takoj na licu nesreče in je konstatiral, da si je Petrič pri padcu zlomil obe nogi in več reber ter da je dobil tudi druge zunanje in notranje poškodbe. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico, kjer je po 10 minutah izdihnil. — V Kočevju se je dne 18. t. m. ponesrečil 18letni Ivan Šmuk, delavec pri premogokopni družbi, na grozen način. Pri delu ga je pograbil za roko transmisijski jermen, zavrtel po zraku in vrgel ob steno, da je obležal z razbito lobanjo. Došli zdravnik je mogel konstatirati le smrt.

Zivio alkohol! Ko bi mogli vse solze zbrati, ki jih povzročajo žganje, solze strahu in grenke potrebe, solze revščine in globoke žalosti, solze najgrozovitejših telesnih in dušnih bolečin: resnično, iz vseh dežela bi se pred naše oči razlila povodenj, podobna morju. Strahovito jezero krvi bi se zbralo, ako bi stekla skupaj vsa kri, katere je žganje krivo; kri ubojev, umorov in bolezní, kri, ki glasno kliče k nebu za maščevanje! Grozopolna gora mrtvaških lobanj bi se pred nami vzdignila, ako bi nagromadili lobanje vseh onih, ki so se posredno ali neposredno kot žrtev pijančevanja ločili od življenja. Mi to vemo, in vendar kličemo ko za stavo: Zivio alkohol! Nobenemu kralju se ne skazuje tolike časti kot temu trinogu. Pred njim pripogibajo koleno bogataš in siromak, visoki in nizki, zdravi in bolni, tresoči se starček ob palici in smehlajoče se dete v zibelki, učenjak na katedru kakor preprosti kmetič, celo anarhisti se pred tem prestolom klanjajo. Temu gospodu služimo z otroško vdanostjo in prepričanjem, s katerim bi resnično lahko služili boljši stvari. Mi ne poznamo nobenega veselja, ne da bi njega ne povabili, nobene slavnosti, ne da bi njemu ne odkazali častnega mesta. On je naš sovražnik, mi pa ga ljubimo; on nas peha v nesrečo — mi pa ga hvalimo; on napravlja iz nas siromake — mi pa mu damo zadnje, kar imamo; on nas muči do smrti — mi pa mu še umirajoči kličemo: Zivio alkohol!

Državni železniški svet. Železniški minister je imenoval v železniški svet za dobo od leta 1914. do leta 1918. sledeče gospode: Jan ko J o v a n a, ravnatelj Gospodarske zveze v Ljubljani, svetnika Fran Povšeta, državnega in deželnega poslanca; deželnega poslanca Henrika pl. Scholmayer-Lichtenberg; deželnega poslanca primarija dr. Vinko Gregoriča; ravnatelj Kmetijske družbe Gustava Pirca, dvornega svetnika Konrada Rubbia, gozdarskega nadzornika v Ljubljani.

Goljufiv ravnatelj hrvaške hranilnice. V Karlovcu na Hrvaškem je propadla hranilnica. Ravnatelj Herman je igral na borzah in zapravil velikanške vsote. Pravijo, da manjka 5 milijonov kron.

Nesreča v gorah. Štirje turisti so šli preteklo nedeljo na goro Grigna na Laškem. Trije turisti, ki so bili z vrvo privezani drug na drugega, in sicer inženir Miazov, dijak Venturali in mehanik Devehio, so padli v globočino ter bili takoj mrtvi.

Društva v Avstriji. Ob koncu leta 1913 je bilo v Avstriji 18.837 društev, in sicer: denarnih zavodov 12.132, konzumov 1423, stavbnih društev 601. Po jeziku je bilo 6538 društev nemških, 5303 poljskih, 2917 rusinskih, 1925 slovenskih, 952 hrvaških, 896 laških in 218 rumunskih. Čeških društev je na Češkem 3459, na Moravskem 1677, v Šleziji 142, na Dunaju 21 in na Spodnjem Avstrijskem izven Dunaja 4.

Listek

Smrt.

Poljsko spisal Jan Lada.

(Dalje.)

Ko sem se drugi dan v svoji sobici prebudil, nisem videl nobene žive duše; oblekel sem se sam. Kmalu je vzbudil mojo pozornost drdrajoč voz, ki se je ustavil pred našo hišo. — Naša hiša je namreč stala v neki čisto stranski, majhni ulici. Tu sem je redkokdaj zašel kak voz, kočija pa gotovo nikoli. Zato me je tem bolj zanimala krasna kočija in sluga v livreji¹, ki sem ju videl pred hišo. Hitel sem v predsobo. Gospa Felicija je tam ravnokar sprejemala visoko gospo in jo peljala v salon. Spoznal sem v nji kneginjo.² Videl sem jo bil že večkrat, toda vedno peš in črno oblečeno. Danes pa je bila v svetlejši obleki in je imela vijolice na klobuku. Čez nekaj minut se je slišalo iz salona glasno govorjenje. Končno so

¹ Livreja je lepa obleka, katero nosijo sluge bogatih gospodov ali gospá.

² To je bila kakšna poljska kneginja, ki je zavoljo svojega bogastva in visokega rodu vživala tudi med Rusi velik ugled.

se vrata odprla in prišla je moja mati, ki jo je podpirala kneginja. Nikoli nisem videl matere še tako blede in utrujene, kakor tistikrat. Bila je črno oblečena. Tudi klobuk je imela črn, samo šerpa okoli klobuka je bila vijoličaste barve. Iz besed, ki so jih med tem govorile, sem spoznal, da gre mati h generalnemu gubernatorju prosit, da bi Stanislava pomilostili in da gre kneginja z njo. Največ je govorila gospa Felicija. Šla je za mojo materjo, popravila zdaj gubo na obleki, zdaj klobuk, zdaj šerpo na klobuku. »Samo še trenutek, prosim.« — je hitela vsa upehana. »To še ni dobro pripeto. Lahko bi se razpelo in morda bi rekli, da ste nalašč prišli taki.« — Kneginja je pogledala na uro. »Imava še dovolj časa.« — je dejala. »Gubernatorica ne sprejema prej, kakor ob desetih, in prav takrat bi jo rada dobila.« — Moja mati je stala mirno in tako malomarno, kakor da ne bi vedela, kaj se z njo godi. Gospa Felicija je hodila okoli nje, stopala ji na čipke, popravljala in dejala končno:

»No, zdaj mislim, da bo držalo.« Mati se je vzdramila kakor iz sna in rekla kneginji z žalostnim, pretrganim glasom: »Kadar pomislim, da čaka tamkaj mojega otroka v bedi in pomanjkanju smrt, mi krvavi srce in pollašča se me obup, kadar pomislim, da moram iti k njim, tem — — — pred njimi se plaziti in jih prositi usmiljenja, mi-losti, življenja, — in po nedolžnem, po nedolžnem...«

»Vse res, ali pomislite, da vse to delate za svojega sina« — je zašepetala kneginja in objela mojo mater.

»Za Stanislava, predragega našega,« je dodala gospa Felicija in poljubila materino roko.

Vrata za njima so se zaprla. Za trenutek je bilo še slišati njune korake, odmevajoče po hodnikih, nato se je z ulice slišalo zapiranje vrat kočije in drdranje voza po blatni ulici. Končno je vse utihnilo. Odprl sem vrata, zakaj hotel sem iti v jedilnico, toda zadržal me je glas gospe Felicije.

Pogledal sem jo. Sedela je v kotu predsobe, roke so visele ob nji kakor mrtve, oči je imela zaprte; ni se genila. Glava se ji je počasi začela tresti, kakor starki, in po upadlih, bledih licih so se ji usipale solze.

Ne morem reči, da bi jo bil ljubil. Preveč ostro, se mi je zdelo, da me drži zaradi učenja. Ali takrat, ko sem jo videl tako žalostno, se mi je stisnilo srce v sočutju in ljubezni. Prišlo mi je na misel, da že trideset let služi v naši rodovini. Moj Bog, trideset let, svojih najlepših mladih let se je ona veselila in trpela z našo družino. — Priskočil sem k nji, in stiskajoč se k nji, sem jo objemal kakor sem imel navado to pri svoji materi.

»Felicija, kaj vam je?« sem zaklical. »Zakaj jokate?«

Z veliko nežnostjo me je pritisnila k svojemu srcu.

»Zakaj?« je odgovorila v solzah;

»zakaj? Oh, ko bi nikoli tega ne vedel, ubogi moj otrok!«

Gospa Felicija si je zakrila obraz z rokama.

Zopet sem bil ubogi! Zakaj?

»Ali je Stanislavu zopet hujše?« sem vprašal.

»Hujše, mnogo hujše.« je odgovorila z zamolklim glasom. — »Moli zanj, Štefko. Bog mnogokrat usliši otroško molitev. Toda še boljše bo, da greš z menoj, greva v cerkev.«

Čez nekaj trenutkov sva odšla. V cerkvi je molilo mnogo ljudi, kakor da bi bila nedelja. Pred oltarjem Materne Božje, pri desnem oltarju, je bilo vse črno, toliko gospa je klečalo tamkaj v globoki žalosti. Gospa Felicija, držeča me za roko, me je peljala tjakaj. »Poklekni, Štefko, in moli vroče za nesrečnega Stanislava.«

Tudi ona je pokleknila, sklenila roki in ihtenje molila.

Pred oltarjem Božje Porodnice je imel duhovnik sveto mašo. Bil je to P. Osmolski, tisti, o katerem sem slišal, da izpoveduje na smrt obsojene v zaporu in jih spremlja na njihovem poslednjem potu — v smrt. Bil je to še mlad duhovnik, sošolec Stankov iz gimnazijskih let. Moja mati ga je imela jako rada, zato, ker je lahko z njim govorila o svojem sinu. Bil je tudi večkrat pri njem, in jaz sem silno rad poslušal njegov zvonki glas, ki mi je odmeval v ušesih kakor krasna godba.

Danes ni imel pravega glasu. Vsak trenutek mu je postajal slabši in zamolklejši, in pri *I t e m i s s a e s t* mu je obstal v grlu. Obraz je bil docela izpremenjen in jako blede. Kaj se je neki zgodilo? To sem opazil tudi na drugih poznanih mi osebah, ki so bile v cerkvi, in bilo jih je jako mnogo, pa tudi vsi drugi so bili tako žalostni, nemirni in prepadeni. Vsak trenutek je prišla kakšna nova gospa, in vsaka me je poljubila, vprašala za mater, nato pa pokleknila zraven mene. Teta Angela, materina sestra, je jokala tu, sklonjena k tlom, obličje pokrivačica si s skle-njenima rokama. Teta Zigmundova je klečala poleg gospe Felicije, a tik poleg oltarja sem zagledal v svoje veliko začudenje svojo staro mater Justino v njenem premakljivem naslonjaču; ona je bila najstarejša v naši rodovini, mrtvoudna, gluha in slepa in ni sicer nikoli zapustila svoje sobe.

Zadnji evangelij je bil končan. Duhovnik je pokleknil na stopnico oltarja. V cerkvi je vladal orobni molk, oči vseh so bile uprte na oltar.

»Molimo v ta dobri namen, da bi Bog uslišal naše prošnje. Prosimo Najsvetejšo Mater...«

Nekoliko raztrganih glasov je zletelo k cerkvenemu svodu in zopet je bilo za trenutek tiho. Naenkrat nekdo v zadnjih klopih glasno zajoka in v tistem trenutku je že cela cerkev odmevala boleznega ihtenja. Kakor iskra, kadar pade na suho snov, ki se rada vname, zagori z velikim plamenom in objame mahoma vso okolico z morjem ognja — tako je tudi iz teh preveč ob-

teženih in žalostnih src, polnih gorja in strahu, planilo naenkrat na dan vse, kar sta dolgo časa žalost in trpljenje skrivala v njih. Toda v tistih strašnih časih je bilo pač dovoljeno trpeti, ni pa bilo dovoljeno trpljenja kazati na zunaj. Duhovnik Osmolski je naglo vstal, se obrnil k jokajočim ljudem in zaklical z gromovitim glasom:

»Tiho, za milost božjo, tiho!«

Nato je zopet pokleknil, napel vse sile, da bi prevpil to mogočno jokanje in bolesten krik ter intoniral s polnim glasom:

Pod Tvoje varstvo pribežimo . . . !«

In zgodilo se je nekaj nenavadnega. Jok sicer ni prestal in ihtenje ni utihnilo, toda jokanje in ihtenje se je izlilo v spev in molitev, združilo se je z močnim glasom orgel in iz ust vseh se je dvignila kvišku pobožna pesem. Bila je sicer to pesem, toda drugačna kakor navadno. Bila je pretrgana mnogokrat vsled solza, ki so bile toliko časa zadrževane v globini duše; odzivala se je v njej nezimerna bolečina kakor je bila neizmerna nesreča teh ljudi, zvenela je v njej brezupna žalost tega zemeljskega življenja, a obenem tudi prošnja za usmiljenje in za milost, samo za kapljico te nebeške rose, da bi omočila njihova usta, ožgana od trpljenja in njihova srca, izsušena od bolesti. »Pod Tvoje varstvo pribežimo . . .« Roke so bile sklenjene, oči, s solzami zalite, so se obračale k temu nebu, odkoder je bilo edino še pričakovati pomoči in obrambe, ko jih je na zemlji vse preganjalo. In vsa ta srca, žalostna in obtežena, so se sklanjala v prah pred Njo, ki so jo imenovala svojo »Gospo« in iz ust, tresočih se v trpljenju, se je glasila ponižna in vrača prošnja: »In ne zavrzi naših prošenj v naših potrebah«. Ah, te potrebe so bile tako velike, prošnje tako nujne, stiska tako neznosna; saj je bila Ta, ki so se k Nji obračale njihove oči, usta in srce, njihova Priprošnjica in Tolažnica, bila Kraljica tega ljudstva od vekov!

Od takrat je minulo dokaj let. Življenje me je že upognilo k zemlji, srce mi je postalo trdo in neobčutno. Slana je pokrila cvetje moje mladosti in spomine mojih otroških let; mnogo jih je pomorila, nekatere pa je ožgala, tako da jih ni moči spoznati. Videl sem trpljenje in ljudstvo, ki je v trpljenju umiralo, gledal sem krčevito zvijanje umirajočih, slišal sem stokanje ranjenih. Toda noben glas na zemlji ni zaglušil v meni spomina na himno, katero sem slišal v kijeviski cerkvi, na tisti spomina vredni dan, deževni in temni, kakor ta, ki je imel priti za njim.

Ko sva se vrnila domov, sva srečala na stopnicah Leonijo. Gospa Felicija jo je takoj ustavila. »Ali se je že milostljiva gospa vrnila?« — Leonija ni odgovorila. Prijela je gospo Felicijo za roko in jo peljala s seboj v jedilnico; potem ji je v kotu poleg okna nekaj s tresočim glasom pripovedovala. Slišal sem samo vzklike gospe Felicije: »Usmiljeni Bog! Zjutraj! In niti videti ga ne smemo! Mati se ne sme na veko-

maj posloviti s svojim sinom! O, Bog, o, Bog!«

Končno je Leonija utihnila. Obe ženi sta začeli glasno jokati in sta se objeli. Toda gospa Felicija je ta trenutek s silo zadušila jok.

»Tiho, za Boga,« je zašepetala; »gospa maršalova bi nas lahko slišala.« (Gospa maršalova, to je bila moja mati.)

Leonija je odkimala z glavo in z roko.

»Gospa maršalova je v spalnici. Tam je tudi gospod prelat in nekaj gospa. To se tja ne sliši. Sicer pa je vseeno. Saj ve vse.«

»Tudi to, da se ne sme posloviti s sinom?«

»Tudi o tem.«

»Toda kako se je to zgodilo? Ali si morda ti kaj slišala?«

»Kneginja je pripovedovala. Sli sta z našo gospo v palačo generalnega gubernatorja, in ker je kneginja z gubernatorjevo ženo precej znana, se ni sta nič prej naznanili, zakaj sicer ju ne bi bila sprejela. Gubernatorica ni bila prijazna. Naši gospej je nekaj nerazumljivega zamrmrala, nato pa je kneginjo prišla za roko in jo peljala v stran. »Vse je zastonj,« pravi, »zastonj mi napravljate ne neprijetnosti. Ta stvar je že popolnoma gotova. Moj mož je včeraj potrdil razsodbo vojne komisije. Meni je že davno prej, ko ste se nameravali zaradi te stvari obrniti na me, prepovedal, naj se ne vmešavam v to reč. Pa tudi če bi hotel kaj pomagati, ne more. On ni car — sam pa se boji.«

Kneginja jo vpraša: »Morda bi se dal pa vendarle preprostiti? Morda bi ga to ganilo, če bi videl pred seboj mater, ki je njen sin obsojen na smrt?«

Toda gubernatorica o tem niti ni hotela slišati. Končno se je sama razjokala. »Ne sodite me preostro,« pravi, »saj vendar nisem iz kamna, meni se smili ta nesrečna mati in srce me boli, toda kaj vse to koristi! Ničesar vam ne vem svetovati. Samo eno uslugo vam morem skazati: pustim vas v njegovo pisarno skozi svoje sobe, čeprav vem, da se bo mož srdil na me. Jaz vem, da to ne bo nič pomagalo, pa si pozneje vsaj ne boste mogli nič očitati.«

Tako se je tudi zgodilo.

»Torej je naša gospa videla generalnega gubernatorja?«

»Kajpak, da ga je videla! Pokleknila je pred njim na kolena, ona, ki bi tega za ves svet drugače ne storila. Toda kaj mati ne stori za svojega sina? Kneginja je dejala, da je bil gubernator hladan in malomaren kakor bi bil iz kamna. O, vrag e v človeški podobi, če bi . . .«

Gospa Felicija ji je usta pokrila z roko.

»Tiho, Leonija, umiri se, ne proklinjaj, boj se Boga! Povej naprej! Kaj je bilo z generalom?«

»Vzdignil je našo gospo, posadil jo na stol, ukazal ji je dati vode in ji dejal, da ne more nič storiti, popolnoma nič. Ta zver v človeški koži, ta ra-

belj v belih rokavicah. In Bog vse to gleda . . .!»

Gospa Felicija jo je zopet prekinila:

»Leonija, ne preklinjaj! Ne delaj povrhu vse te nesreče še greha. Zgodi se volja božja! Torej tudi tega ji ni dovolil, da bi ga pred smrtjo še enkrat videla?«

Leonija je odkimala z glavo.

»Ne morem,« je dejal, »je ostro prepovedano.« Potem pravi: »Svidenje z njim bi slabo vplivalo na vaše zdravje in njemu bi odvzelo tisto mirnost in udanost, ki mu je v njegovem položaju tako potrebna.« O, ta razbojnik, ta satan! — Njega skrbi zdravje naše gospe, mirnost našega Stanislava . . . O, Jezus, Jezus!»

Gospa Felicija je molče sklonila glavo.

»Kdo ve,« je šepetala, »morda pa je bilo v tem vendarle nekaj resnice?«

To je Leonijo razburilo.

»Vi boste pa še hvalili njihovo počenjanje?« je zaklicala. »Če našega Stanislava ne pomilosti in če naši gospej — o, Mati Najsvetejša! — ne dovoli, da bi ga še enkrat videla pred smrtjo in se z njim poslovila, kaj bo potem? Ali je ne bo do smrti grizlo in peklo, ker ji tega niso dovolili?«

»Resnica,« je zašepetala gospa Felicija, »strašna resnica . . .«

(Dalje prih.)

Vnovčevalnica za živino v Ljubljani

je ustanovljena z namenom pospešiti živinsko kupčijo, to je nakup in prodajo živine. Zlasti skrbi Vnovčevalnica za izvažanje živine v druge dežele, na trge, kjer se živina bolje proda kot pri nas. Vnovčevalnica je izvozila mnogo krav za pleme in za meso, nadalje mnogo ovac in plemenskih ter prašičev za pitanje. Najbolj se je razvila kupčija s plemenskimi prasci. Večina plemenskih prascev se je prodalo doma v deželi. Kupci za prasce pa so se oglašali tudi iz drugih dežel. Prasci so to leto dosegli precej visoko ceno. Torej je še vedno treba več plemenskih prascev vzgajati, vsaj toliko, da jih ne bo potreba iz drugih dežel k nam uvažati. To pa bi se lahko doseglo, ako bi se bolj strogo gledalo pri izbiri za pleme, da se izberejo le najlepše živali in potem sposobne živali dalje časa za pleme ohraniti. Lepi prasci se danes lahko vsak čas prodajo. Nadalje je zlasti sedaj v hudi vročini skrbeti, da se dajo prašiči cepiti proti rudečici, da se jih tako na stotine otme poginu.

Vnovčevalnica je dosegla lepe uspehe v kupčiji, ker je kupce zadovoljila z najboljšim blagom. Slabega blaga Vnovčevalnica ne razpečava, ampak samo boljše blago.

Prašičerejci, ki se žele kupiti prascev za pitanje ali za pleme, naj jih naročijo pri Vnovčevalnici, kjer se jim bo najbolje postreglo in prasce poslalo cepljene proti rudečici na najbližjo železniško postajo. Razpolagamo z več sto prascev. Pri naro-

čilih naj se zapiše natančen naslov, zlasti železniško postajo. Vsa naročila je pošiljati na naslov: Vnovčevalnica za živino v Ljubljani, Dunajska cesta.

Kupčija z živino.

Na zadnji ljubljanski semenj se je prignalo okroglo 500 glav goveje živine ter 500 prascev. Kupčija za govejo živino je bila še precej živahna. Prišlo je nekaj tujih kupcev. Vprežni voli so se prodajali po 80 do 84 K 100 kg žive teže. Za pitane vole je bila cena višja.

Izmed 500 prascev je bilo najmanj dve tretjini izvenkranjskih, katerih je tudi precej ostalo. Domači prasci so dosegli očičajne cene.

Na Dunaju je bila zadnji teden kupčija nekoliko slabši kot prejšnji teden, zlasti so prašiči in biki znatno padli v ceni.

Dne 18. maja se je pripeljalo na Dunaju na semenj: 7256 mladih lahkkih in 8545 starejših debelih prašičev. Cena za prama debele prašiče 1 K 18 vin. do 1 K 22 vin. za kg žive teže. — Cena za prama mlajše prašiče 1 K 28 vin. do 1 K 36 vin. za kg žive teže. Ker se je pripeljalo okrog 1800 mesnih in 1300 debelih prašičev več kot na zadnji semenj, je cena istih padla pri kg za 4 do 6 vin. v nekaterih slučajih celo za 8 vin.

Teleta živa boljša se prodajajo na Dunaju kg po 1 K 20 vin. do 1 K 28 vin. Teleta zaklana boljša kg po 1 K 36 vin. do 1 K 48 vin. Prašiči boljši zaklani kg po 1 K 34 vin. do 1 K 56 vin. Voli se prodajajo po 90 do 104 K 100 kg žive teže prama blago. Biki po 84 do 86 K 100 kg žive teže prama blago. Krave po 70 do 80 K 100 kg žive teže prama blago. Telice po 72 do 84 K 100 kg žive teže prama blago.

Ker se je pripeljalo 600 glav goveje živine manj kot na zadnji semenj, je cena vkljub temu ostala ista kot prejšnji teden, cena bikov pa je še nekoliko padla.

Cene živine iz večjih trgov so jako važne za živinorejce, ker se tudi naši trgovci z živino ozirajo vedno na večje trge pri nakupu živine.

Gorenske novice

g **Cerkveni shod v Davči** bo letos mesto zadnji dan maja binkoštni ponedeljek, to je 1. junija. Ker bosta že binkoštno nedeljo proti večeru in bink. ponedeljek spovedovala dva gospoda, in bodo dve sv. maši, bo lepa prilžnost prejeti sv. zakramente.

g **Koroška Bela.** Ustrelil se je predzadnjo nedeljo zvečer v postelji na svojem domu posestnik Lovrenc Pristavec p. d. Pernuš. Mož je zašel v dolgove in je bilo že na tem, da mu bo prodano. Da bi se iznebil sitnega položaja, si je pognal kroglo skozi usta. Zjutraj so ga našli mrtvega. Možu se je vera omajala, v cerkev je redko prišel, zato tudi nesrečno končal. Ker je komisija potrdila, da je bil ranjki v usodnem trenutku zmešan, zato je bil cerkveno pokopan.

g **Mengeš.** Pogreb gosp. Ivana Hribarja, kaplana pri Sv. Juriju v Slov. goricah, ki je postal žrtev pljučnice, se je vršil na Vnebohod pop. ob ogromni udeležbi ljudstva in nad vse sijajno kakor je malokdaj videti. Spreveda so se udeležili: obe Mar. družbi, ognjegasci, domača godba lepa vrsta Orlov, ki so tudi nosili krsto, za katero je šla velika množica drugega ljudstva. Prihitelo je tudi sedem sobratov duhovnikov, da se poslove od dragega sobrata. Počivaj v miru, dragi Ivan!

g **Obrtna zadruga gostilničarjev, mešarjev in žagarjev v št. Vidu** (Brdski sodni okraj) je sklenila na svojem občnem zboru 16. marca, da je glasilo gostilničarjev »Gostilničar« za vse člane obvezen. Vsak član pa mora plačati za to 2 K letno. Nekateri lista nočejo sprejeti, ker list pripravlja tla liberalizmu. Le berite notice in članke in videli boste, kako udriha čez deželni odbor itd. Zato je poslala zadruga, katere načelnik je pristen liberalec Jos. Rus iz št. Vida, vsem, ki lista nočejo, opomin, v katerem zahteva, da je poslati naročnino tekom 8 dni načelniku, drugače se bo uporabljal § 25. društvenih pravil — tiskana so pravila v Narodni tiskarni v Ljubljani — § 25. pravil pa pravi, da sme načelstvo članom, ki ne izvršujejo redno storjenih sklepov zadrugnega zbora ali načelstva itd. nalagati redovne kazni, ukore in globe do 20 K. Kaj naj torej stori član, ki noče »Gostilničarja?« (Opomba uredništva: Izstopi naj iz zadrugel!)

g **Št. Vid nad Ljubljano.** Prostovoljno gasilno društvo v št. Vidu nad Ljubljano obhaja dne 7. junija t. l. 25letni jubilej društvenega obstoja, ki se bo isti dan slovesno praznoval. Najstarejši člani gg. Anton Bellec, Franc Bernik, Franc Bezljaj, Iv. Kremžar, Vid Mohar, Lovrenc Porenta, Ivan Štrukelj in Ivan Zalokar bodo ob tej priliki za njih zvesto 25letno sodelovanje odlikovani s častno kolajno. Slavnost, ki bo združena z veliko ljudsko veselico, se vrši ob vsakem vremenu, na kar vsa bratska društva opozarjamo.

g **Iz selške doline.** Na Binkoštni ponedeljek, dne 1. junija prihite br. »Orli« iz celega škofovškega okrožja v našo prijazno Loreto — v Sušo pri Zalem logu. Ob 9. uri se v cerkvi milostne Marije lavretanske vrši duhovno opravilo. Po sv. maši pa se pred cerkvijo razvije mogočen »Mladiški tabor«, kjer govori našim br. »Orlom« in drugim vrlim fantom iz župnij našega okrožja č. gospod dr. Krek. Izleta se v polnem obsegu udeleži tudi naša bratska orlovska godba iz Selc. — Fantje, vsi na plan!

g **Na Sv. Gori v Zasavju** še ni bilo tako veličastne slavnosti, kakor je bil mladeniški tabor v nedeljo, 24. t. m. Tisočglava množica je prihitela od blizu in daleč. Ob 11. je korakalo čez hrib v cerkev med trobentanjem in zvonjenjem s tremi zastavami 135 Orlov v kroju in veliko število fantov Marijinih družb, društev in neorganizovanih, celotno 500. Orli so prišli iz Šmartna, Vač, Prežganja, Moravč, Trbovelj, Sv. Helene, Zagorja in Radeč, a fantje iz Marijine družbe pa iz Čemšenika, Šmartna, Vač, Prežganja, Štange, Hotiča in Moravč. Cerkveni govor in sveto mašo je opravil

g. svetnik Jan. Kalan. Taboru pod starodavno svetogorsko lipo je na predlog gospoda župnika Lovšina predsedoval litijski župan Bric. Ko pa so navzoči čuli navdušene govore g. poslanca dr. Pogačnika, dr. Adlešiča svetnika Kalana, Majdiča ter fantov Benka iz Cemenika in Galeta s Prežganja, priklopelo je navdušenje do vrha in fantje so zapeli pesem »Lepa naša domovina«. Tabor je napravil neizbrisen vtis.

g Iz Tržiča. V nedeljo je bil poročen Janez Hočevnar, kovač, z Katarino Vuk. Zenin je odbornik društva sv. Jožefa, telovadnega odseka in član pevskega zbora. Pevci so mu na predvečer priredili podoknico. Bog živi vrliga društvenega odbornika v novem stanu prav mnogo let! — Kovač Rabič Jakob je prejel od deželne vlade častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje pri enem in istem gospodarju g. Francu Ahacič, tovarnarju in trškem županu. Svetinjo mu je pripel slovesno g. župan minolo nedeljo.

g Na Vačah je na praznik Vnebohoda v izobraževalnem društvu zelo poučljivo predaval živinorejski nadzornik g. R. Legvart o reji mladih telet. — Naši fantje iz Marijine družbe in Orli so se skoro polnoštevilno udeležili svetogorskega mladeniškega tabora v nedeljo, dne 24. t. mes. V kroju jih je bilo 21. Ob 9. uri dopoldne so se naši s svetohelenskimi in moravškimi Orli postavili na trgu v četerostop ter jih je med veselim trobentanjem 45 odkopkalo na Sv. Goro. Krasni dan jim ostane nepozaben. — Kmetijska podružnica na Vačah nima nič dolga, marveč je imela ob novem letu še 170 kron gotovine. Vsak član naše podružnice se lahko oglasi pri tajniku Fr. Majdiču, ako želi kako reč izposlovati potom kmetijske družbe. Z našim hlašem se bomo pa drugič prav temeljito pomenili.

g Velesovo. Binkoštni terek bo v Velesovem shod Dekliške Marijine družbe kranjske dekanije. Družbe se snidejo do 8. ure pri Sv. Marjeti na Trati, odkoder gredo v procesiji v župno cerkev velesovsko. Gredoč pojo »Lursko pesem«, katero naj dekleta s seboj prineso. Če dá Bog lepo vreme, bo shod veličasten, ker je že dosedaj priglasenih nad 1100 udeleženk.

Dolenjske novice

d Nadomestna deželnozborska volitev v trebanjskih kmečkih občinah. Izjava. Zadnji Slovenski Dom z dne 25. t. m. je v svojem dopisu iz Litije prinesel ravno dva jset laži o moji osebi. Ker »Slov. Doma« zaradi njegovih laži ne morem tožiti — njegov odgovorni urednik je državni poslanec dr. Ravnihar — ki je pred sodnijo varen, prosim svoje somišljenike sledeče: Vse razširjevalce takih laži naj s pričami vred naznanijo tajništvu S. L. S. v Ljubljani, da ne bodo nekaznovano in nemoteno lagali.

Oroslav Bric, župan in posestnik v Litiji, kandidat S. L. S.

d Iz Cerkelj na Dolenjskem. Občinski odbor je sklenil, da ne bo dalo županstvo nobenemu gostilničarju licence za godbo in ples. Vsi pametni občani so tega veselili dobro vedo, koliko zla je prišlo ravno po pletu. Samo gostilničar Hlanzi se jezi in se je zaklel, da bo že pokazal klerikalcem. Imel je dvakrat godbo in ples kar na svojo roko. Okrajno glavarstvo v Krškem ga je pa poučilo, da ni tako prav. Samo precej drag je bil ta pouk — 100 K. — O g. Pleterskem, trgovcu v Cerkljah, sirijski najeti hujškači govorice, da nas bo zapustil. To so le pobožne želje liberalcev, ker je naš somišljenik. Nasprotno naj ga našinci pridno obiskujejo. — Odprto pismo na c. kr. okr. glavarstvo v Krškem. Bila je izdana odredba, da je prepovedano točiti žganje vsako soboto in vsak dan od petih popoldne in pa v nedeljo oziroma na praznik dopoldne. Gostilničar Ivan Vahčić se pa za to prav nič ne briga.

d Nemška Loka pri Kočevju. Pri nas je veliko Slovencev, ki ne znajo nemškega jezika, bi pa radi čuli kako slovensko pridigo in hodili k spovedi. Žalibog, da ne moremo, ker nimamo slovensčine zmožnega duhovnika. Ali bi se ne dalo temu odpomoči?

d Janče. Letos je dobila cerkev zopet nov krasen kinč, namreč nove orgle, delo g. Milavca v Ljubljani. Orgle imajo dva manuala in pedal z 10 registri. »Cerkveni Glasbenik« je prinesel zelo pohvalno oceno o njih. Pravi namreč: »Intonacija je jako solidna in značilna, tehnično delo in funkcija naravnost izborna. Orgle so nekako čudo: z malimi sredstvi velik učinek.« Stroški so se pokrili s prostovoljnimi darovi domačih in tudi nekaterih sosednih župljanov. Tudi iz Amerike smo dobili precejšnjo svoto. Vsem domačinom in tujim darovalcem bodi tem potom izrečena prisrčna zahvala! Blagoslovile so se orgle na Vnebohodu Gospodov. Blagoslovljenje je izvršil g. Matcј Rihar, dekan v Šmartnem, s prelepim govorom. Naj pojo torej nove orgle Bogu v čast, vernim pa v izpodbudo k pobožnosti!

d Kostanjevica. V nedeljo, dne 17. majnika, se je vršil pri cerkvi Matere božje na Sinovcih shod mladeničev iz leskovške dekanije. Vkljub neugodnemu vremenu je bila udeležba, zlasti kar se tiče Orlov, zelo povoljna. Ob 8. uri je bila sveta maša z obhajilom, katerega se je udeležilo nad 100 Orlov in drugih fantov. Petje med sveto mašo je oskrbel pevski zbor cerkljanskih Orlov in je prav častno rešil svojo nalogo. Po sveti maši je bil kratek odmor namenjen okrepčilu. Potem se je vršilo zborovanje pred cerkvijo ob nepričakovani obilni udeležbi ljudstva, ki je z vidnim zanimanjem poslušalo govornike, zlasti g. dr. Ogrizka. Lepi shod se je zaključil s cerkveno slovesnostjo, pri kateri je imel govor predsednik okrožja g. Anton Komljanec. Vsa prireditve se je izvršila v najlepšem redu. Le par liberalnih pijančkov, ki so že zdavnaj izgubili vsak čut za dostojnost, je skušalo motiti zborovanje s svojo neslanostjo. Ker pa niso nič dosegli, so na povratku dejansko napadli g. prireditelja kaplana Komljanca. Le s skrajnim naporom se je ubranil gospod kaplan. Zgodilo se je to pred že itak dosti razvpiro Bučarjevo gostilno,

v kateri so vsi napadalci in izzivači imeli svoje shajališče. Naše mladeniče smo naravnost občudovali, kako so z moško samozavestjo vse liberalne neotesanosti dosledno prezirali. Obenem opozarjamo na liberalno nesramnost, ki dosledno dela na to, da bi si noben gost več ne upal priti v Kostanjevico.

d Popotnik iz Mirne doline. To pot bi pa rad tržiskim občanom nekaj na uho povedal: Občinske volitve se bližajo. Flajs že stiče za volivci kakor koza po gromovju. Razdelil je že po mnogih hišah neke papirje, na katerih ima napisane kandidate. Seveda je sebe tudi napisal. Za pomagače ima pa Cimermana, Majcenovega Anzeta s Polja in Jelenca. To so sami »Domovci«. Volivci, tem le pokažite pot domov, odkoder so prišli, če vas bodo glede volitev kaj nagovarjali. Prav posebno pazite, da jim ne boste dali pooblastila. Če so vas pa že preslepili, da ste jim podpisali pooblastilo, tedaj morate pa preklicati pooblastilo! Drugače bo šel vaš glas v liberalen koš. — Pokažite pri teh volitvah zopet, da ste odločno katoliškega mišljenja. Sicer smo pa Flajsa itak vsi sili, še liberalci. Da bi bil on dober župan, se mu tudi ne more dokazati. Do Bovhanovega travnika je prišel prav poceni. Pa kako? Na tiho je razglasil dražbo, da zanjo nihče o pravem času ni zvedel. Tako so bili na škodi upniki in otroci. Pri nakladi hoče imeti dvakraten dobiček. 5 vin. plača pri litru sedaj več. On pa je že zvišal ceno pri litru za 8 vin., zraven pa pravi, da mora sedaj za 8 vin. ceneje kupovati. Torej od naklade hoče imeti 11 vin. dobička pri litru. Takim ljudem naj bi mi še nadajali zaupalni gospodarstvo občine? Nikakor ne! Možje, le pomenite se med seboj, potem pa složno nastopite. — Spomniti vas moram še, kako je bil Jelenc pri zadnjih občinskih volitvah zahrbtnen. Knezu je zatrljeval z vso resnostjo, da zanj agitira, pa je za Flajsa agitiral. Ne zaupajte mu!

d Škocijan pri Mokronogu. Durjava je pribil na hišo z mnogimi žebli nagega človeka. Ljudje so se zgražali, ali je človek ali žival. Nekateri so rekli, da je to sokol. Eden je opomnil, da je zato nag, ker so imeli lani v Novem mestu zgube 8000 K. Drugi so spet dejali, da bo Durjava lupil možu obleko, kadar dobe liberalci deželno oblast. Največ jih je pa bilo, ki so menili, da se Petru meša. Morebiti bodo tudi Durjava, poštni fant in drugi liberalci začeli brez obleke letati po Škocijanu.

d Škocijan. Ker te naše ugledno županstvo nič ne zmeni za cestni red in mir, misli Durjava, da sme tudi on rogoviliti in kričati na ljudi celo po noči. V petek, dne 22. maja, zvečer je razgrajal Durjava poldrugo uro po cesti, češ, da mu je nekdo nagega moža pretrgal. Ker hočejo ljudje, vkljub temu, da Durjava svoje Adame pribija na hišo, na cesti mir, naj županstvo tega človeka pouči, da je vpitje in razgrajanje na mirne ljudi na cesti kaznjivo. Sicer je pa tudi orožnik Ivan kričal 23. maja pred gostilno Zupet: »Auf permajdu! Betell!« — V nedeljo, 17. maja, proti mraku je bil spet pretep na Škocijanski cesti. Napadli so, med njimi Metez, Weissovega fanta iz Dol. Radule. Tudi streljalo se je. Weissova ko-

bila pa je morala čutiti kamenje. Orožnik Vrtačnik je po mirno kartal pri Zupetu, češ, danes ni moja služba. Srečne razmere v Skocijanu!

d Šmartno pri Litiji. Umrli je 25. majnika v Šmartnem pri Litiji g. Jožef Izgoršek, mizarski mojster in hišni posestnik. Bil je dolgo vrsto let skrben ključar župne cerkve in občinski odbornik ter svetovalec, poštenjak in vzoren možak, vnet za cerkev in tudi za izvincerkveno katol. življenje. Naj počiva v miru! — Poročil se je dne 25. majnika v Šmartnem pri Litiji eden najdelavnejših članov društvenega življenja, zlasti dramatičnega odseka, okrajni sluga z Ivano Volk. Oba sta bila tudi člana Marijine kongregacije. Obilo blagoslova in sreče!

d V Šmarjeti je občinski odbor soglasno imenoval velečast. g. duh. svetnika-župnika A. Zamana za častnega občana. Čestitamo! Prav tako, saj so res zasluge gospoda za faro vsega priznanja vredne. To je najlepši odgovor nasprotnikom! — Katol. izobraževalno društvo je bilo na Vnebohod pripravilo predstavo »Skrivnosti na zaroka« s petjem. Ponavljala se bo na Binkoštni ponedeljek po litanijah. Čisti dobiček dobi cerkev.

d Velike Lašče. Da dostojno proslavimo imenitni naš narodni spomin 500letnice, kar je zasedel zadnji slovenski vojvoda prestol na gosposvetskem polju, smo se farani velikolaške župnije odločili, da priredimo pod vodstvom g. kaplana romanje v Gospo Sveto, na Blejski otok, Brezje in v Kropo, k štirim slovenskim božjim potom Matere božje. V ta namen bomo naročili skupni vlak, ki nam je pod izredno ugodnimi pogoji že obljubljen po posredovanju našega postrežljivega g. postajenačelnika. Odhajal bo vlak iz Vel. Lašč zjutraj ob šestih in prišel ob enajstih v Gospo Sveto. Drugo jutro ob dveh se bomo odpeljali na Bled, od tam pa ob sedmih na Otoče. Še pred deseto uro bomo že na Brezjah, kjer ostanemo do dveh popoldne. Ker odrinemo nazaj domov šele zvečer ob sedmih, jo bomo mahnilo po kosilu v pet četrt ure oddaljeni znameniti trg Kropo obiskat nekaj slovečo in mnogoobiskano Mater božjo usmiljenega srca »pri Kapelici«. Ogleдали si bomo lahko tudi delavnice žeblijev. Zvečer ob četrt čez deset bomo pa že zopet v Vel. Laščah. — V dveh dneh bomo torej silno veliko lepega in zanimivega videli, štiri božje poti Matere božje obiskali in — kar je tudi važno — vsa vožnja z vlakom tja in nazaj ter vožnja po jezeru bo stala samo 7 kron in 30 vin. in še za »Slovensko Stražo« v pomoč obmejnim bratom na Koroškem bo — kakor upamo, ne kaj kronic od skupne vsote ostalo. Z 10 K bo vsak lahko izhajal, kdor bo kaj za usta v žepu imel. V vseh cerkvah bodo skupne molitve in govori. Kakor slišimo, bo šla dekliška Marijina družba z zastavo na pot in bo naše slovensko katoliško izobraževalno društvo poskrbelo, da se bodo Materi božji v čast nam pa v zabavo lepe slovenske pesmi pele, tako da bo to romanje obcnem lepo versko in narodno slavje, ki nas bo potrdilo v ljubezni do naših svetinj; sv. vere in jezika materinega. Šli bomo pa v ponedeljek, 20. julija, in se vrnili v torek,

21. julija zvečer, ker se ta čas še najljazje odtrgamo od poljskega dela. Odločiti se pa menda moramo takoj in se prigrasiti, ker se mora vlak dosti prej naročiti.

d Zatičina. Dne 10. maja je napadel zvečer ob 8. uri Josip Kastelic Antona Čoža iz Vel. Dobrave. Napadel ga je s 30 cm dolgim krivcem, brušenim na dve strani in našajenim na meter dolg drog. Srečal ga je na potu proti Zatičini in ga začel sekati po glavi. Lahko bi ga bil ubil, da mu ni Čož iztrgal krivec iz rok. Čoža so peljali k zdravniku, Kastelca pa v zapor.

d Žužemberk. Zadnji semenj so hodili po našem živinskem trgu tudi tuji kupci in bili z nakupljeno živino prav zadovoljni. Naj še pridejo; bodo vselej dobro postreženi. — Ta dan je bil tudi vojaški nabor. Mladičev ni bilo kdove kaj opaziti, ker jih je komaj tretjina doma. Vsi drugi so na tujem, največ v Ameriki. Pa še pri teh je naborna komisija precej izbirala. Najbrž imajo letos že dosti rekrutov. Povedati pa moramo sledeče: silno ogorčenje je vzbudilo šestero ali sedmero surovih rogoviležev-nabornikov, ki so prišli iz Kočevskega in izzivali s frankfurtaricami naše fante. Mislili so, da bodo s frankfurtaricami pa z noži strahovali cel trg. To se ponavlja že leto za letom. Upamo, da bodo mozej, ki jim je to mar, v bodoče preprečili tako izzivanje. — Pri nas je obljubil deželni odbor prispevek k zboljšanju kapnic. Liberalci bi pa radi s svojimi lažmi še to dobroto odjedli. Odkod ima vendar liberalni oštr in kramar toliko veljave pri sicer pametnih možeh? Ne dajte se begati!

Notranjske novice

Notranjci, vrli somišljeniki!

Prisrčna vam hvala za častno zupanje. Izkazali ste se v možatem boju proti združenim silam ljudskih nasprotnikov. Z veseljem grem na delo za blagor Notranjske in za pravice Slovencev! Zvesti ste bili v boju, zvest Vam bom v delu: Zvestoba za zvestobo.

V Ljubljani, 27. maja 1914.

Dr. Lovro Pogačnik
državni poslanec.

IZID VOLITVE NA NOTRANJSKEM.

Sodni okraj Vipava: Budanje: **Dr. Pogačnik** 147, Lavrenčič 55; Col 102, 76; Planina 108, 65; Podkraj 101, 64; Podraga 58, 63; Slap 56, 51; Lože 57, 45; Goče 72, 54; Erzeli 52, 31; Šturije 184, 36; Ustje 38, 44; Št. Vid pri Vipavi 160, 161; Vipava 152, 140; Vrabče 63, 119; Vrhpolje 132, 68. Cel sodni okraj dr. Pogačnik 1482, Lavrenčič 1072.

Sodni okraj Lož: Bloke dr. Pogačnik 281, Lavrenčič 113; Lož 51, 69; Stari trg 410, 249. Cel sodni okraj dr. Pogačnik 742, Lavrenčič 431.

Sodni okraj Postojna: Bukovje dr. Pogačnik 59, Lavrenčič 44; Košana 187, 97; Postojna 417, 160; Studeno 68, 85; Slavina 189, 183; Šmilh 265, 109; Št. Peter 356, 247. Cel sodni okraj dr. Pogačnik 1284, Lavrenčič 1182.

Sodni okraj Senožeče: Britof dr. Pogačnik 37, Lavrenčič 47; Famije 17, 46; Gor. Vreme 16, 56; Hrenovice 256, 212; Senožeče 39, 171; Laže 7, 44; Dolenja Vas 59, 39; Sinadole 13, 20. Cel sodni okraj skupaj dr. Pogačnik 444, Lavrenčič 635.

Sodni okraj Ilirska Bistrica: Ilirska Bistrica dr. Pogačnik 23, Lavrenčič 124; Jablanica 238, 90;

Kilovče 20, 26; Čelje 29, 24; Janežovo brdo 7, 15; Prem 61, 37; Ratežovo brdo 24, 3; Smerje 24, 33; Knežak 288, 245; Trnovo 372, 191; Zagorje 92, 110. Cel sodni okraj skupaj dr. Pogačnik 1178, Lavrenčič 898.

Cel volival okraj skupaj: Dr. Pogačnik 5130, Lavrenčič 4223, praznih listkov 253, neveljavnih 68, razcepjenih 25. Dr. Pogačnik ima torej 907 glasov večine.

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE V VIPAVSKI DOLINI.

Nekatere je izid volitev v vipavski dolini presenetil. Vipavci pa smo računali s še slabšim izidom, če izvzamemo našo občino Št. Vid. ki ni storila svoje dolžnosti. — Padlo je sicer do 500 naših glasov, vendar je dala dr. Pogačniku absolutno večino — Pivka je dobro volila. Vipavci že 12 let niso bili v resnem političnem boju. — Za časa dr. Žitnika se je liberalizem nezavestno okrepil — agitacije ni bilo od nobene strani; le po gostilnah se je popilo nekaj vina na praznik volitev.

Zadnje državnozbornske volitve za vipavsko dolino niso pokazale jasne slike — dr. Pegan, deželni odbornik in Vipavec, je imel umevno Vipavce za seboj — istotako vipavski župan Perhavec.

Prišle so pa nove doklade in nov kandidat in v Vipavi še nove vojašnice in zato je nosil skoraj vso težo volilnega boja poslanec Perhavec. Liberalci so se vrgli z vso silo na vipavsko dolino. Liberalni agitatorji iz Ljubljane, Gorice, Postojne so spravili z gostilničarji vred volilni boj zopet na zelo nizko stopnjo. Vpliv gostilničarjev je bil tako velik, ko za časa liberalne dobe. — Te nedostatke bodo naše politične in nepolitične organizacije kmalu ozdravile. Trg Vipavo so imeli že za svoj in zastavo že pripravljeno — pa prehitel jih je kanonček iz stolpa. — Gotovo je, da liberalci v doglednem času ne dobijo več toliko glasov, kakor so jih sedaj, in vipavska dolina ostane, kakor upamo, zvesta S. L. S.

Up liberalcev, da prihodnjic zmagajo, je prazen, in naši ljudje, celo »naši« odborniki, naj spregledajo. Saj je že drugi dan po volitvah plačal liberalce Zanje Lekanov za svoje laži, ki jih je trosil, 230 K, da ga sploh nismo tožili. Pa vendar se še dobijo ljudje, ki liberalce obrajtajo.

Kdo je vzel ugled našemu vinu? Vodja liberalne stranke, dr. Tavčar, ki je trobil okoli, da Vipavci petijot delajo. Kdo je spravil do ugleda naše vino? Vinarska zadruga, delo naših ljudi. Kdo je pobiral velike obresti, liberalni magnatje! Kdo je prvi ustanovljal posojilnice? Naši ljudje! Kdo je naložil dac na laško vino, da ne dela konkurence našemu? Poslanci S. L. S.! Kdo je vrgel vinski davek v državnem zboru, ki naj bi se naložil na vino v kleti kmetov? Poslanci S. L. S.! Kaj pa deželne doklaue na vino? Te ne bodo našemu vinogradniku čisto nič škodovale. Plačevali jih bodo samo gostilne. Vipavsko vino pa tudi v veliki meri kupujejo zasebni ljudje! Liberalci so agitirali z dokladami! Dobro! Pa ali ne veste, da je ravno »Slovenski Narod«

pisal, da je »vnebovpijoča krivica«, ker so se kmetu na davek tako majhne doklade naložile! In kljub temu so se dobili ljudje, ki so volili milijonarja Lavrenčiča! Liberalna stranka ni vipavski dolini storila nič za en vinar dobrega, pač pa neizmerno škodovala!

Vipavci so vedno veljali kot zelo brihtni in nadarjeni ljudje; zato je jako čudno, da so se dali preslepiti pri tej volitvi liberalnim šušmarjem. Če so si pa ponekod pristaši S. L. S. v laseh zaradi nekaterih oseb, ali pa nekaterih krajevnih vprašanj, naj to med sabo opravijo in razmere uredijo tako, kakor si sami žele, ampak zaradi tega ni treba S. L. S. hrbta obračati, ker je stranka pri tem popolnoma neprizadeta!

Upamo, da se bo vipavska dolina kmalu zopet uredila in ostala to kar je bila, na strani S. L. S!

n Bloke. Razmerje glasov pri zadnjih volitvah je ostalo isto, kakor jeseni. Samo en glas je razlike. Dr. Pogačnik jih je dobil 281, Lavrenčič pa 113. Praznih glasovnic je bilo 22; nekaj pa je bilo neveljavnih in nekaj tudi razcepljenih. Tudi cesar je dobil dva glasova. Pokazalo se je, da tam, kjer »Domoljuba« pridno bero, liberalni agitatorji ne opravijo veliko. Tam dobro poznajo liberalno skrb za kmeta, vedo, kako je z 10 milijoni in novimi dokladami, s katerimi je Lahov Francelj hotel zopet »lepiti.« Ta gospod nosi sedaj pri nas liberalno lano. Prav priden je; teka ponoči in podnevi. Tako sta s Petkom po trojiških hribih skušala ljudi premotiti s tem, da sta farbala, da jima je dalo že veliko volilcev črtati našega kandidata in zapisati liberalnega. Pri volitvah pa se je pokazalo, da to ni bilo res, ker naših glasovnic ni bila nobena opravljena. Drugod sta govorila: »Mi hočemo kmečkega poslanca, mi smo za domačega kandidata.« No, no! Jeseni je kandidiral g. Drobnič, res pravi kmečki kandidat, pa ste vpili, da »kravarja« ne marate in ga tudi niste volili. On je domačin, župan in posestnik domače občine; vsi ga poznate, a volili ste tučca, ki ga komaj po imenu poznate. »Mi hočemo kmeta, ki pozna kmečke potrebe; ali nas bo dohtar učil krave futrat?« Solit se pojdite, liberalci! Vam ni za kmeta, ne za domačina. Vsak vam je dober, naj bo kmet ali dohtar ali uradnik ali duhovnik, samo da je liberalec. Dr. Pogačnik kot kmečki sin pozna kmečke potrebe in težave vsaj toliko, kot milijonar Lavrenčič; pomagati pa bo znal kot uradnik deželne kulture, kjer ima s kmečkimi zadevami vedno opraviti, stokrat bolj kot kak liberalni tovarnar. »Lavrenčič je dober in skrben gospodar.« Ta je pa še posebno debela! Zato ima Postojna, kjer on kot župan gospodarji, 600.000 K dolga. Takega moža volijo naši liberalci. Res, tem ljudem bi bil dober tudi Levis.

n Postojna. Pri nas je dobil dr. Pogačnik v celi občini 228 glasov. Okrog 20 glasovnic je bilo praznih, torej neliberalnih. Z drugimi besedami od zadnjih volitev, pri katerih so volili isti volilci, smo napredovali vsaj za 50 glasov. To je tembolj čudno, ker je

kandidiral eden izmed nas. Na tistih vabilih, ki jih je razposlal napredni kandidat, je bilo brati, da je to naš mož, ki ga poznamo. Drugod je to učinkovalo, kakor se sploh vsaka reč iz dalje drugače vidi kakor od blizu. Pri nas pa so dejali: Ravno zato, ker se poznamo, ne bomo liberalno volili. Tako se je vaba izpremenila v strašilo. Ravno ta osebno-podrobna agitacija je drugod marsikoga omamila. Pri nas je pa to nekaj vsakdanjega, tako da smo mi trpinini že do grla siti tistih »gospodov«, s katerimi nas obsipajo ob volitvah, dasiravno bi lahko vedeli, da se pri gospodih sploh ne agitira. Pri mnogih je vplivala tudi tista velika »predstava«, ki so jo v noči od 16. na 17. maja naslikali na društvo. Radi verjamejo, da ni šel kateri izmed velikih gospodov, ki se soglasno zgražajo, pač pa je to delo njihovega naraščaja, kajti čudno, vsi zvrčajo odgovornost na napredno stranko. Pa je tako: perite, kakor hočete, nekaj se bo še vseeno držalo, ker se je predobro prijelo. Tako se ljudem odpirajo oči. Na volišču smo slišali nekoga, ki je dejal, da jih zato ne voli, ker še ne hodijo v cerkev. Drugi je dejal, da ni bilo prav, ker so pred tremi tedni liberalni fantje podrli mlaj ki so ga dostojni meščani postavili na čast nekemu knezu, ki je prišel v Postojno. Tretji: So že preveč dolga napravili. Pa je izgovoril čisto tiho, ker je vedel, da ga lahko tožijo. Četrti je menil: Dolga sem se — hvala Bogu — rešil, sedaj volim lahko po svojem prepričanju. Zalibog smo videli še mnogo volilcev, ki so oddali sicer liberalno glasovnico, pa se jim je bralo na obrazu: »Ne zamerite, za sedaj še ne smem drugače, pa tudi ne morem, ker je preveč oči uprtih v moje roke. Tako je dne 19. maja leta 1914. volila v Postojni tista stranka, ki ji dosedaj liberalci še niso priznali meščanske pravice. Kajne, počasi bo že šlo!

n Iz reške doline. Pri zadnjih državnoborskih volitvah se je pokazala vsa liberalna olika in dostojnost. Hodili so po hišah agitatorji in delali na vse kriplje, da bi zmagali, pa vse je bilo zastoj. Propadli so. Pravijo, da bodo šele pri 4. državnoborskih volitvah zmagali! No, no! Med vsemi občinami se je najbolj držala ob volitvah občina Jablanica. Tu se je pokazalo, kdo misli s svojo glavo in kdo ne verjame lažikmetom. Da ni Kutežvega, bi bil skoro soglasno izvoljen dr. Pogačnik v občini Jablanica, le Kutežovci naprej vse objubijo, potem pa liberalno volijo. To ni možato! — Jablanški župan Lavrenčič se je ob koncu volitev pokazal v pravi luči. Tri glasovnice so se glasile na ime Ivan Lavrenčič in bile so neveljavne za Lavrenčiča iz Postojne, a on je odločil, da so prave. Je pač dobro, da se poznamo. — Pri volitvah v mlekarsko zadrugo so zmagali liberalci. Mi se nismo brigali veliko za to, ker je šlo za g. R. Valenčiča, ki je, čeravno liberalec, vendar dostojen in delaven, ki dela brezplačno pri mlekarni. Pač pa hoče-

mo in tudi bomo zmagali, ko se bo šlo za Urbančiča, ki vodi mlekarsko zadrugo s svojim vzornim gospodarstvom v propast. Z njegovo modrostjo se bomo odslej naprej že še večkrat bavili. Kaj misli, da bomo mlekarno potem zapeli, ko njega ne bo, kakor se hvali, da drži mlekarno po koncu edino le on!

n Ustje. Pri nas nimamo že več časa duhovnika. Dokler smo imeli lastnega duhovnika, so mu vedno situosti delali, zato pa ni nobenega več sem. 18. maja je prišel sem ljubljanski knezoškof. Presvetlega je pozdravil g. župan, cerkvena ključarja, šolska mladina in pa katoliško društvo. Občinski možje z županom vred in ljudstvo, vsi so prosili, da bi dobili v duhovnijo zopet lastnega dušnega pastirja. To je bilo 18. maja. Drugi dan pri volitvah dne 19. maja jih je pa 44 volilo Lavrenčiča, enega najbolj zagrizenih liberalcev, 38 jih je pa volilo katoliškega poslanca. Dne 18. maja so vsi kakor en mož rekli, da nimajo ničesar proti duhovnikom, naj le eden zopet pride v faro, dne 19. maja pa grede volit stranko, ki bi vse duhovnike najraje v žlici vode utopila! Bog vas razumi, Uščani! Pri nas bi bilo marsikaj drugače, ako bi Bratinov ata, naš župan, enkrat sezul liberalne škornje in bil mož, kakor se spodobi! Za božjo voljo, kaj pa imamo mi od liberalne stranke? Pri vsakih volitvah se pehajo Uščani za liberalno stranko, od nje pa nimajo nič vinarja dobička. V občini ni čisto nobenega napredka, vse po starem, kakor je bilo pred 40 ali 50 leti. Se zamoreci napredujejo, samo pri nas se nič ne zgane! Seveda, ker se ljudje obešajo za suknjo liberalne tranke!

n Mala Ligojna pri Vrhniki. Pri nas je umrl zadnji Radeckijev veterinar, Jernej Samatorčan, v 85. letu svoje starosti. Bil je možak in poštenjak stare korenine in verskega prepričanja.

n Mlad samomorilec. Na progi med Logatcem in Rakekom je poštni vlak povozil 12letnega dečka, sina prožnega paznika Ferdinanda Kozina. Izprva se je mislilo, da se je zgodila nesreča, ker je deček navadno po progi hodil do bližnje postaje, odkoder se je z železnico vozil v Postojno, kjer je obiskoval meščansko šolo. Sedaj pa se je dogajalo, da je deček šel svojevoljno v smrt, ker je dobil slabo izpričevalo, katerega je iz strahu pred starši popravil. Pač žalostno!

n Iz Trnovoga. Pogorele so v Kosezah obema Mravljincema hiše z gospodarskimi poslopji. Zavarovana sta bila za majhne vsote. — Na Topolu so napadli štirje sinovi Jurjeveca dva mirno v gostilni sedeča fanta ter ju z železnimi kosi, ki so jih imeli v rokah, vsa razmesarili. — Leopold Oblak iz Jasena je otvoril stavbno obrt s sedežem v Trnovem. Opozorjamo na to, da je to edini zidarski mojster, ki ima izkušnjo v našem kraju in zatorej sme vsaka dela prevzemati, kar se tiče te stroke, drugi pa smejo iz-

vrševati le male stavbe in popravila. Ker je izvršil z dobrimi uspehom obrtno šolo v Ljubljani, ga lahko priporočamo kot izvežbanega strokovnjaka.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6
(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, za katere jamči dežela Kranjska, in jih obrestuje po 4³/₄% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Društveni vestnik

izobraževalno društvo Preddvor. V Predvoru priredi dne 31. maja in 1. junija t. l. tamošnje k. s. izobraževalno društvo v grajskih prostorih popoldne ob 3. uri dve igri: »Skrivnostna zaroka« in »Prisiljen stan je zaničevan«.

Škofjeloško bratsko okrožje »Orla« priredi letos svoj redni letni občni zbor na Binkoštni ponedeljek v Železnikih v veliki dvorani »Društvenega doma« — na povratku z »Mladeniškega tabora« v Suši.

Zenski odsek izobraževalnega društva v Žirih priredi Binkoštno nedeljo po litanijah veselic v »Domu«. Igra se »Deseti brat«, narodna igra s petjem v 5 dejanjih. Petje, godba itd. Vstopnina navadna. S to igro se zaključijo letošnja sezona izobraževalnega društva ter zato posebej še vabimo k obilni udeležbi. Igralci, ki so se letos toliko trudili in nam nudili toliko krasnih iger, zaslužijo, da se jim dá priznanje s tem, da napolnimo dvorano. Predstave se bo radi zgodnje ure močje udeležiti tudi okoličanom. Vsi iskreno vabljeni!

»Orla« v Smartnu pod Šmarno goro vabi k pelletnici, ki jo praznuje v nedeljo, dne 7. junija 1914. — Spored: 1. Popoldne ob 1. uri sprejem »Orlov« pred vasio. — 2. Ob 2. uri litanije v župni cerkvi. — 3. Po litanijah javna telovadba »Orlov« po sledečem redu: a) Rajalni nastop in proste vaje članstva; b) nastop naraščaja in njih proste vaje; c) telovadba na orodju; č) skupine; d) vaje s palicami in odhod. — 4. Po telovadbi ljudska veselica: srečolov, govori, petje, šaljiva pošta, abstinencijska gostilna itd. — Vstopnina k veselici 20 vin. za osebo. Vsa prireditve se vrši na prostorih g. Jož. Rotar. Pri celi slavnosti sodeluje društvena godba z Viča.

Dramatični odsek v št. Vidu nad Ljubljano. Dramatični odsek Blaž Potočnikove čitalnice uprizori na Binkoštni ponedeljek točno ob pol 4. uri popoldne veliko Anton Medvedovo zgodovinsko žaloigro v petih dejanjih »Za pravdo in srce«. Z njo zaključijo tudi letošnja sezona. To je gotovo najlepše, a tudi najtežje delo, ki se je kdaj uprizorilo na šentvitskem odru, in zahteva zelo veliko od igralcev. Igra nam v pretresljivih prizorih slika boj tlačanih kmetov za svoje pravice,

za staro pravdo — proti brezvestnim srednjeveškim grajščakom; v njej gleda ljudstvo precejšen odlomek svoje žalostne zgodovine. Vsporedno z bojem za staro pravdo se bije boj za srce. — Ta naša klasična žaloigra bo pritegnila marsikoga tudi iz okolice; gotovo naj si jo pa ogledajo vsi šentvidčani. Igra, ki se uprizori na korist dramatičnega odseka, se ne bo ponavljala; naša dolžnost je torej, da iz hvaležnosti do naših igralcev, ki so nam skozi celo sezono pripravili toliko duševnega užitka, napolnimo društveno dvorano do zadnjega kottička. Vsak izgovor naj izostane! Na Binkoštni ponedeljek vse v št. Vid!

Slavje vipavskega »Orla«. Vipavci Letos poteče pet let, odkar je zadnjič v Vipavi nastopil »Orla«. V nedeljo, dne 7. junija t. l. pa se naši telovadci zopet enkrat pokažejo, kaj so v telovadnicah delali in koliko napredovali. Spored za orlovskih slavje: 1. Ob pol 12. uri sprejem »Orlov« srednjevipavskega okrožja. — 2. Kosilo. — 3. Ob pol 2. uri popoldne slovesne litanije. — 4. Ob 2. uri telovadna skušnja. — 5. Ob 4. uri javna telovadba: a) rajalni prihod; b) proste vaje 1914; c) proste vaje naraščaja; d) vaje članov s palicami; e) vaje na orodju; f) moreška; g) skupine; h) rajalni odhod. Pri telovadbi svira vojaška godba iz Gorice. Vrši se na vojaškem vežbališču, kjer se bodo napravili tudi paviljoni za krepčilo in zabavo po javni telovadbi! — Dne 7. junija vsi v Vipavo! — Za izobraževalna društva sledi nov spored.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, 26. maja 1914.

Deželni pridelki:	Cena		Zivina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	26	—	živca vega:		
Rž	18	50	Goveda pitana	72	—
Ajda	18	—	Teleta težka	95	—
ječmen	20	—	Teleta mala	86	—
Oves	14	—	Praščici	96	—
Proso belo	23	—	Koštruni	88	—
Proso rumeno	19	—			
Koruzna stara	18	50	Kuretina in drugo:		
Koruzna nova	16	50	Maslo kuhano od		
Leča	24	—	K 160— do	280	—
Grah	—	—	Maslo sarovo od		
Laneno seme	32	—	K 370— do	330	—
Grašica	—	—	Sianina sveža (špeh)	158	—
Domača detelja	195	—	Sianina prekajena	168	—
Fizol Ribnična	33	—	Mast svinjska	160	—
Fizol Prepeličar	34	—	Loj	93	—
Fizol Mandolon	27	50	Jajca 100 komadov	6	—
Cebula	—	—	Pisanci	—	60
Krompir	4	20	Golobi	2	—
Zelje sveže	—	—	Renc	5	—
Zelje kislo brezodra	6	—	Gos	5	—
Repa gorenjska	1	50			
Repa sveža	6	—	Kolonijalno blago		
Repa kisla brezodra	—	—	na debelo:		
Brinje	—	—	Riž Rangon od		
Kumna	70	—	K 25— do	38	—
Oreh	—	—	Kava Santos od		
Gobe suhe	—	—	K 200—	180	—
Suhe hruške	—	—	Sladkor od R84— do	83	—
Suhe češnjice	54	—	Petrolej	83	—
Ježice	—	—			
Zelod	—	—			
Smrekovi storži	—	—			
Seno	7	50			
Slama	5	—			
Stelja	3	—			

LAK ZA PODE

OREBON
POLITURA ZA PARKETE.

Smešnice.

Prerok. A.: »Kaj pa dela tvoja soproga?« — B. (ob devetih zvečer): »Zdaj se najbrž uči pridigo, s katero me bo pozdravila, ko pridem domov.«

Točen odgovor. Gospod iz mesta: »Kolikokrat pa zakoljete pri vas prešiča?« — Kmet: »Samo enkrat, gospod!«

Podobnost. Mati: »Saj je res! Zdaj ko ata zdeha, mi je šele prišlo na misel, da niso hišna vrata še zaprta.«

Kratko, pa dobro. Gospa: »... In kaj imate, gospod profesor, za glavni vzrok nesrečnih zakonov?« — Profesor: »Ženitev.«

Prihodnosti zvedeti

ne more noben človek, toda iz dogodkov vsakega dne se pa lahko marsikaj naučimo in si tako olajšamo pot življenja. Bog nam je dal oči in ušesa, da vidimo in slišimo, kako si drugi izkušenejši ljudje vedo pomagati pri raznih boleznih, ki lahko zadenejo tudi nas. Če imamo oči odprte, videli bomo, da mnogo ljudi uporablja pri raznih zvitjih, opeklinah, trdem vratu, slabosti udov, bolečinah, tresljajem telesa in trudnosti mišic Fellerjev fluid iz rastlinskih esenc z znamko »Elza-fluid«, kar bi morali mi sami posnemati.

Cenjene bralce bode morda zanimalo zvedeti, kaj piše zdravnik dr. Em. Burger, Dunaj I., Lugeck 7, o Fellerjevem »Elza-Fluidu«: »Z veseljem Vam poročam, da se je Vaš »Elza-fluid« pri revmatičnih bolečinah uporabljal z najboljšim uspehom in bodem ta odlični, bol lajšujoči in dobro dišeči izdelek še nadalje uporabljal.

Na tisoče enakih zahvalnih pisem potrjuje, da je Fellerjev fluid z znamko »Elza-fluid« neprecenljivo domače sredstvo pri vseh vrst bolečinah, utrujenosti, slabosti, slabih očeh itd. Naj bi ne manjkalo v nobeni hiši!

Tudi želodčne slabosti, zaprtje, pomanjkanje teka in napenjanje ne smete prezreti, temveč takoj uporabiti za njih odstranitev Fellerjeve odvajajoče rhabarbara-kroglice z znamko Elza-kroglice. Teh naročite 6 škatljic za 4 krome poštne prosto in Fellerjevega fluida z znamko »Elza-fluid« 12 steklenic za 5 kron poštne prosto od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elza-trg št. 16 (Hrvatska). — — — ekri

Steckenplerd - litijno mlečno mlo

BERGMANN & CO., Tešin ob Labi

je slajkopraj neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsaki dan pohvalnice. Dobi se povsod a 80 vin. 743

BIRMA!

Botri in botrice! Ako hočete kupiti dobro in po cenl. si ogledite mojo največjo zalogo ali pa pišite, da Vam pošljem cenik brezplačno.

F. ČUDEN

urar,

Ljubljana 250 Prešernova ulica I.

Verižice, ure, uhani

in druge zlatnine.

Zanesljivo blago!

Nizke cene!

Vse obolelosti
sopilnih organov

pljučne bolezni

oslovski kašelj, navadni kašelj, prehlajenje, influenza in

naduha zdravijo številni
zdravniki in profesorji vedno z

SIROLIN "ROCHE"

Dobi se a K. 4.- v vseh lekarnah.

Pri vsakem delu, doma, na vrtu in na polju se pripetijo ranitve, katere moramo varovati pred zastrupljenjem. Najboljše sredstvo za take slučaje je znano praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja v Pragi. Glej inserat!

Laxigen

idealno odvajalno
sredstvo v obliki sadežnih pastilj, ki gotovo in milo učinkuje in ima najboljši prijeten okus. Izvirna škatlija (20 kosov) L 1-30.
Dobiva se v lekarnah in pri glavni zalogi: C. Brady, Dunaj I. Fleischmarkt 2.

Stara in nova filozofija se vključ v velikemu ovinku, ki ga naredi človeška misel v teku tisočletij, v nekaterih točkah čudovito strinja. Grški modrijan Thales je rekel: »Kdo je srečen? Oni, ki je zdrav in izobražen.« In duhoviti nemški pisatelj Herder je pisal: »Zdravje, otrok neba! Vir najboljših darov, iz katerega nam privre blagoslov, veselje in mir.« Najvažnejši predpogoj za telesno zdravje, s katerim gre tudi dušno zdravje roko ob roki, je izdatno vsakdanje odvajanje. Znano je, da se dobi ljudi v vseh slojih prebivalstva, ki premalo upoštevajo to potrebo, in stavljajo svoje zdravje in celo življenje v nevarnost, kateri bi se lahko izognili, ako bi uporabljali naravno »Hunyadi Janos grenčico«.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trsti, 20. maja: 75, 16, 42, 85, 7.
Dunaj, 23. maja: 29, 68, 34, 87, 54.

OSTANKI
za nizkotno ceno!
Poseben priložnostni nakup!
V pretekli sezoni se je nakopičilo na stotine ostankov za moške in ženske obleke, ki jih razprodajamo za nizkotno ceno. Zahtev, vzorce in seznam ostankov. Prva šlezjska razpošiljalnica plašnih izdelkov
„SUDETIA“
Jägerndorf št. 42, avstr. Šlez.

par
Varnostno zavarovano.
primo: nih tudi zanajezja dela ki so mi vsled zakasnele pošiljave ostali, prodajam in razpošiljam za lastno ceno po K 8,- par. Ti čevlji so iz najboljšega surovega usnja z močno podkovanjem, podplat, s podkvicami na petah in jermenčji. Čevlji so posebno priporočljivi za alpske dežele. Pri naročilu zadostuje mera v centimetrah ali številka. Zamenjava dovoljena. Razpošilja po povzetju krščanska razpošiljalnica čevljev
FRANC HUMANN, DUNAJ 2, Aloisgasse 8/D
Od c. kr. trgovskega sodišča protokolirana tvrdka.

Esenca za želodec. I. G. Kiesowa v Augsburgu, gu, dobro preizkušena pri težkoobnih pri prebavi in v želodcu, zaprtju, pomanjkanju slasti. Urejuje prebavo, V vseh lekarnah po K 1-20 in 2-40.

Dva dobra čevljarska pomočnika
sprejme takoj v trajno delo **Alojzije Fabian**, čevljarski mojster v Črnomlju (Belokrajna). 1836

Na prodaj sta dve docela prenovljeni **pritlični hiši** blizu Ljubljane in železnice. Vsaka ima po tri sohe, jedilno shrambo, klet in vsaka svoj vodovod ter lep vrt s sadjem in za zelenjavo. Lepa lega, kraj miren in zdrav. Vpraša se pri Fr. Jerko, Črnuče, pošta Jelica. 1782

Razpisana je služba deželnega cestarja

v cestnem okraju škofovskem, za progo Staridvor—Bitno in Staraloka—Sv. Duh z mesečno plačo 60 kron. Prošnji je priložiti navrstveno izpričevalo in rojstni list.
Prošnje naj se vložijo do dne 2. junija 1914 pri cestnem okrajnem odboru v Škofjiloki, naslovljene na deželni odbor v Ljubljani. Službo je nastopiti s 1. julijem 1914.
Škofjaloka, 17. maja 1914.

Cestni okrajni odbor škofovski
1722 J. Hafner, t. č. načelnik.

Mlad cerkvenik
dobro izučen, vojaščine prost, išče službo. Naslov pove uprava „Domoljuba“ pod št. 1759. (Znamka za odgovor!) 1759

Lepo, srednje veliko posestvo
z opeko krita hiša v Žubini št. 21 in z vsemi gospodarskimi poslopij v prav dobrem stanu (e napredaj). Poizve se pri lastniku Janu Culkar, posestniku na Medvedjeku št. 35, pošta št. Vid pri Zatičini, železniška postaja Radohova vas. 1775

Samostan Zatičina daje od 25. junija t. l. naprej v najem **žago** pri samostanu pod zelo ugodnimi pogoji. Pojasnila daje samostansko oskrbništvu v Zatičini. 1728

V samostanu dobe takoj službo **hlapci.** pridni in zanesljivi

Dekla priina in poštena se sp. ejme s 1. junijem pri **IVANU OGRINU** na Laverci pri Ljubljani. — Mesečna plača 24 K.

Naprodaj je hiša in mlin
s tremi tečaji, hlev in pod, krito z opeko in tremi gozdovi. Redi se lahko tri glave živine in 7 prašičev. Posestvo je v zelo dobrem stanu ter je 2 1/2 ure oddaljeno od Ljubljane. Kupna cena K 8600.— Več pove Janez Žitnik, Lipoglav št. 1, pošta Šmarje - Sap. 1776

Otvoritveno naznanilo
P. n.
S tem vljudno naznanjam da bom otvoril z dnem 8. junijem t. l.
na Bledu filijalo
za špacerijsko in kolonialno blago, delikatese, špirit, žganje, vino in deželne pridelke, na drobno in debelo. Priporočam to svoje podjetje kar najtopleje s prošnjo, da mi slavno občinstvo ohrani tudi v bodoče doslej izkazano zaupanje. Z velespoštovanjem
1790 **EDVARD DOLENZ,**
šef tvrdke Frano Dolenz v Kranju.

Obleče se lahko cela rodbina!
Krasni ostanki blaga
za obleke, suknje, bluze, srajce itd.
Novih lepih vzorcev 1010
5 kg zavoj K 13'—, lepša vrsta zavoj K 14'—, najlepša vrsta zavoj K 16'—.
Franko po povzetju pošilja: **A. Jelinek**, I. češka tkalnica v Jimramove (Morava). Zelo topla priporočamo! Kdor poskusi kupi vavč!

KRAVAR
oženjen, brez otrok, se takoj sprejme pri Iv. Ogrinu na Laverci pri Ljubljani. Plača po dogovoru. 1706

Josip Petelinc
edina zaloga šivalnih strojev Gritzner, Vesta, Ljubljana, Križevniška ulica št. 7.

Tem potom naznanjam vsakomur, ki bo rabil res dober

šivalni stroj
naj se obrne na moj naslov. Kot večletni strokovnjak lahko priporočam le najboljše stroje, za vsako obrt in domačo rabo. Navedene tvrdke obstajajo vse že nad 45 let in imajo že nad tri in pol milijona strojev v prometu. Stroji so vsi opremljeni z najnovejšimi iznajdbami, imajo kroglični tel (Kugellager), krpajo (mašijo) perilo in nogavice in umetno vezejo (štikajo). — Pouk je popolnoma brezplačen. — Trgovina je opremljena z vsemi k strojem spadajočimi deli. — Na željo pridem na dom. Ilustrovani prospekti zastoj in pošt. prosto. Šole in društva poseben popust.

„OLYMPIA“ CREME
Lepota ženskega lica je ključ, ki odpira mnoga in mnoga vrata!
Lepo in belo lice daje, in odstrani v najkrajšem času vsako nečistožo kože, kakor pege, mozole, izpuščaje; obrazu in rokam daje že po kratki uporabi posebno lepo in svežo polt in napravi kožo izredno gladko

Olimpija krema
rabi se tudi kot najboljše milo (žajfa). Cena malemu lončku K 1-20, velikemu K 2-40.
Prodaja se samo v **lekarni Trnkóczy v Ljubljani,** apoteka zraven rotovža, in po pošti se pošilja poštnine prosto ako se pošle v pisnu poštne znamke za mali lonček K 1-40, za veliki K 2-20.

Janus kolesa

(3 letno jamstvo)
1234 so z ozirom na
**kakovost in cene-
nost nedosežna!**
Šivalni stroji in zraven spada-
oče, pnevmatike itd. po oka-
jskih cenah. Krasen katalog XI.
rastonj in franko. Ma. s. Šku-
tetzky, Dunaj, Stubenberg 6.

**Advokat
dr. Ferdo Černe**

*se je priselil v Kranj v
hišo gosp. Iv. Pfeiferja
(vhod z Jahačevega dvorišča).*

1650

Na prodaj je iz proste roke na lepem solnčnem
kraju v bližini **Novega mesta**, 10 minut oddaljen
od fare Smibel 1712

posestvo z zemljiščem,

sadnim vrtom, gozdom, podom, kozolcem, obokano
kletjo, hlevom in svinjakom. Cena 8000 K. Več se
izve pri posestniku **Tereziji Smuk** v Regerji vasi
št. 14 pri Rudolfovem, Dolenjsko.

Kraljica kos

je srebrno-jeklena kosa z znamko „Komet“.
Dolge 66, 71 in 76 cm po K 2—. Za vsako
koso se jamči (garantira), če ne reže dobro,
se pošlje druga ali pa vrne denar.

Najnovejše hitro klepilo, s katerim vsak
brez truda v par minutah skleplje koso K 3/20.

Zelo dobri naravni brusni kamni po 25 h.

Pri naročilu nad pet kos se pošlje vse po-
1325 štutine prosto. 1325

Razpošilja **F. ČERTANC**, Vače pri Litiji.

Zobozdravniški in zobotehnični atelije

je bil v hotelu pri „Maliču“ nasproti glavne pošte,
dne 6. t. m. otvorjen ter se priporoča p. n. občinstvu
za vsa zobozdravniška in zobotehnična dela. Zobo-
tehnični laboratorij vodi **g. Leopold Welts**, ki je
bil 4 leta nastavljen pri bratki O. Seydl kot prvi
asistent in tehnik. Atelije odgovarja najmodernej-
šim zahtevam higijene in je opremljen z najnovej-
šimi iznajdbami na polju zobotehnik. — Vsakojako
zdravljenje zob se vrši **brez bolečin**. — **CENE**
ZMERNE, za rovnajše tudi primeren popust. Ordi-
nacijsko ure od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer. 1690

Ljubljana, hotel pri „Maliču“, nasproti glavne pošte.

**Sprejmeta se takoj pod ugodnimi pogoji
dva krepka dečka**

14 do 16 let stara, poštenih staršev, v popolnoma
na **ново moderno urejeno vodno fužino**, kjer se
izdeluje razno orodje. **J. Hočvar**, izdelovalnica
sekir in raznega orodja Mekinje-Kamnik. 1574

Hiša

z lepim sadnim vrtom,
zemljiščem in gospo-
darskim poslopjem, z
več stanovanji, 5 mi-
nut od tovarn v Grad-
cu pri Litiji štev. 7, se
proda zaradi službenih razmer za ceno 7000 kron.
Poizve se pri gosp. **Martinu Pregelju**, posestniku
v Gradcu pri Litiji, ali **Davidu Hauptmanu**, Ze-
lena Jama št. 99, Moste pri Ljubljani. 1645

Stružnica (Drehbank)

prav primerna za kovača in ključavničarja se
ceno proda. Stružna dolžina 90 cm. Naslov pove
uprava lista pod št. 1781. Znamka za odgovor.

Castite gospodinje!

Zahtevajte povsod domačo:

Viktorija žitno in sladno kavo

v zavrtkih po 10, 20 in 50 vin. Pristna le z imenom
„**VIKTORIJA**“ - Razpošilja se tudi v vrečah a 5 kg
proti povzetju za K 4.— franko na vsako postajo s
krasnimi darili.

Viktorija tovarna kavinih surrogatov v Ljubljani

Vzorci brezplačno! Vzorci brezplačno!

**Najboljši šivalni stroji
so „PFRFF“
10 letna garancija
Ign. Vok
Ljubljana, Sodna ulica št. 2.**

**Edino zastopstvo:
Puch-koles**

Coniki zastoj in poštnine prosto.

SINGER
šivalni stroji
za vse šivalne smotre

se dobivajo po vseh naših prodajalnah

Singer Ko. deln. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4. Kranj, Glavni trg št. 119.
Novo mesto, Glavni trg št. 45. Kočevje, Glavni trg št. 75'

Samo K 10.—

stane v prvi gorenjski razpošiljalnici
IVAN SAVNIK, KRANJ, 151

za eno fino žensko obleko 4 in pol metra vol-
nena blaga, 1 zelo fini robec za na glavo, 3
lepi žepni robci iz sifona, 2 para močnih žen-
skih nogavic, 1 svilen pas ter še več drugih
različnih stvari za povrh. — Ista množina še
boljše vrste K 15.— Isto najfinejše vrsti K 20.—
Nikdo naj ne zamudi te ugodne prilike! 906

2x2=5

to ni bilo in ne bode. Resnica pa je, ako bobovi
kavi mojo **izvrstno žitno kavo** prinesite, dobite
krasen, izvanredno fini zajutrek in ravno za polo-
vico ceneji, kajti moja najfinejša žitna kava stane
5 kg samo K 3-50 v lepi vrečici vsake poštnine pro-
sto in vrhu tega dobite v dar še dve lepi, prav ko-
ristni darili. Ako niste z mojo žitno kavo zadovoljni,
povrnem denar. Naročite si takoj, a le pri

K. Tišler, Schönfeld pri Bečovu (Češko).

Redka priložnost!

10 izbornih vrst se ceno proda. 993

40 m dobrih ostankov za obleke	18—
40 m popol. modernih ostankov za obleke	20—
30 m — — — — — finih ostankov sukna	18—
5 komadov težkih, belih, postelj. rjuh	10—
1 ducat dobrih brisač	2-90
1 zelo težkih platnenih brisač	4-80
1 — — — — — finih brisač iz damasta	6—
4 komadi najboljših ženskih srajc s čipkami	6-40
4 — — — — — solidno barvanih moških srajc	6-40
30 kom. močnih žepnih robocev belih in barv.	8—

Adolf Zucker, Plzen 131 (Češko).
Največja izdelovalnica perila in tkanin. Razpošiljam
samo po povzetju. Vzorci ne razpošiljam.
Neugojajoče vziemem brez obotvljanja nazaj.

Obleka, klobuk in črevlji

Vse skupaj samo kron 29.50.
Izredni priložnostni nakup!

Kompletna moška obleka!
obstoječa iz suknjice, hlač in fetovnika,
iz najboljšega, trpežnega kamgarana, ali
brnskega sukna ali iz pristnega stajer-
skega lodna v poljubni velikosti, svetle
ali temne barve, gladkega ali kariranega
v lepih in modernih vzorcih.

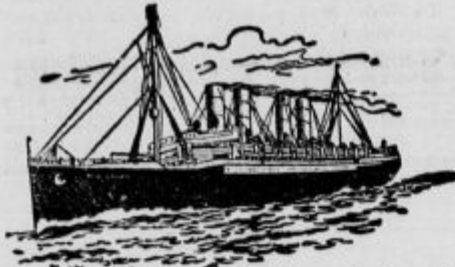
Moški klobuk „Kavalir“
mekhak ali trd iz najboljših klobučevine
s svileno podlogo in trakom, zelo e-
leganten in moderen, črn ali rujav.

Moški črevlji iz usnja!
(na lastiko ali za hrubolazce) je najbolj-
šega usnja, lepi, udobni, moder. fason.
Vred nakupa! Velike tvorniške zaloge
nam je mogoče to moško garnituro ob-
stoječo iz klobuka, obleke, in črev-
ljev, prodajati po tako znatno-reducirani
ceni za samo

K 29.50 namesto K 60.

Kot mera za moške obleke zadostuje
obseg čez prsa, trebuh, dolgost roka-
va, hlač in koraka. Mera za klobuk za-
dostuje obseg glave, za črevlje pa dol-
gost stopala. 3379

Samorazprodaja po povzetju
M. SWOBODA, Dunaj III/2, Hiesgass 13—404.

Najcenejša in najhitrejša vožnja **v Ameriko**

je s cesarskimi brzoparniki Kronprinzessin Cäcilia, Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse, Georg Washington, Prinz Friedrich Wilhelm. Podrobna pojasnila in potrebiti pouk da vsakomur **EDVARD TAVCAR, Ljubljana** Kolodvorska ulica št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Le enkrat v življenju!
50.000 spalnih odevj po K 1.95

za izvoz na Balkan določene, n radi končane vojske pridržane, iz pristne brnske Himalaja-volne, okoli 200 cm dolge, 130 cm široke, v krasnem črtastem meletesinu s krasnimi barvanimi bordurami se bodo samo še kratak čas prodajale za polovično tovarniško ceno po K 1.95 komad. — Te spalne odevje so vredne dvakrat tega denarja in se dobe pri nas po teh senzacijnelno nizkih cenah samo dokler je kaj zaloge.

- 1 komad Himalaja spalne odevje stane le . . . . K 1.95
- 3 komadi Himalaja spalnih odevj stane le . . . . K 5.70
- 8 komadov Himalaja spalnih odevj stane le . . . . K 11.—

Samoprodaja po povzetju
M. Svoboda, Dunaj III/2, Hiesgasse 13—404.

Veliko zalogo in ugodne cene najdete pri nakupu blaga za obleke

pri 616

R. MIRLAUC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Ustanovno leto 1869.

Cenik na zahtevo brezplačno.

Polni jarmeniki za žage in vseh vrst stroji za obdelovanje lesa najnovejše izborne konstrukcije in izborne izvršitve. Vsi stroji za mizarje, kolarje, sodarje in tesarje.

Tovarna za stroje G. Tönnies, Ljubljana S
Dunajska cesta 35. — Ustanovlj. 1847.

Turbine za vse vodne razmere. — Precizni, regulatorji. Najboljša priročila tu in inozemskih obratov. Tolesno v delu: Turbinska naprava za L. Kranj, dežel. elektrarno: 2 turbini po 1600 konj. sil.

Tovarne za Asbestškrilj 'Zenit'
družba z omejeno zavezo Mor. Žumberk dobavljajo najboljši in najcenejši krovski materijal.

Zahtevajte veliki cenik brezplačno in poštine prosto.

z več kot 1000 slikami! Poština in zavojlna prosta. Neugajajoče zamenjam ali denar nazaj.

- Št. 50. Prave dunajske harmonike najboljše kakovosti, garantirano dobro preizkušene, priporočljiv instrument. Za boljše in večje zahtevajte moj cenik.
- 8 tipk, 1 register, 13 glasov, 24—10 cm . . . . . K 3.20
- 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, 24—12 cm . . . . . K 5.40
- 10 tipk, 2 registra, 50 glasov, 24—12 cm . . . . . K 7.20
- 20 tipk, 3 registri, 70 glasov, 30—15 cm . . . . . K 10.80

Štev. 54. Najcenejši aparat za briti, dobro poniklan z dverezno klino, ranjenje čisto izključeno, z eno nadomestilno klino. Komad K 1.75. Posamezne kline a 25 vinajrev.

Št. 57. Stroj za striženje las, fino poniklan z dvema nastavkoma za striženje, reže čez dva zoba, poniklani držaji. Reže brez nastavka 3 mm, s tankim nastavkom 7 mm, z debelim nastavkom 10 mm, cela dolžina 15 in pol cm, 17 zob z rezervnim peresom, komad K 4.80. — Isti stroj za striženje brade najboljše kakovosti. Komad K 5.80.

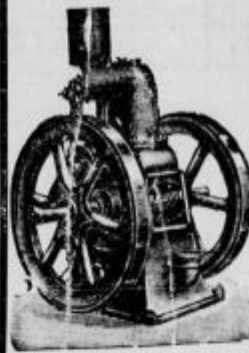

Št. 51. Fina, absolutno zanesljiva britev, Sollingen izdelek, polširoka, pol votlo brušena, K 1.40. Ista še boljše, ozka, popolno votlo bruena K 3.—.

E. LUNA, Maribor ob D. šte. 65

Prva razpošiljalna galanterijskega in pletenega blaga in gosp. orodja. Razpošilja v vse dežele

Listerjevi motorji

na bencin petrolej in plin, lokomobili

za vse obratne namene od 1/2—10 HP. Magn. ušigalec Najmanjša poraba kuriva! Ugodni plačilni pogoji! Najenostavnejši motor za kmetijstvo!

Mnogo tisoč v rabi! Ceniki in obiski zastoj!

R. A. Lister & Co.

družba z omejeno zavezo
Dunaj III/2, Hintere Zollam/sss/rasse St. 9.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča slast do jedi, okrepča živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano. Nad 8000 zdravniških sprčeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.